

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Ayazma Kahvesi Âşıkları

Faruk Duman

Faruk Duman

■

Ayazma Kahvesi Âşıkları

ROMAN

Ayazma Kahvesi Âşıkları

Faruk Duman

Kartal Belediyesi Ücretsiz Kültür Hizmetidir.

Kartal Belediyesi 001

1. Baskı 2022, İstanbul

ISBN 978-605-7746-82-5

Baskı ve Cilt:

Arı Matbaacılık Serkan Arı: 0212 612 33 34

Matbaa Sertifika No: 44009

Sertifika No: 24365

  Alakarga Yayıncılık 2022

Tüm hakları saklıdır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Melih Yıldız

Kapak: Damla Yazıcı

Dizgi: Özge Boz

Kartal Belediyesi

Kültür ve Sosyal İ ler Müdürlüğü

Yukarı Mahalle Belediye Caddesi N:6 34860 Kartal/İstanbul

www.kartal.bel.tr

Instagram: @kartalbld

Twitter: @kartalbld

Facebook: @Kartalbld

AYAZMA'NIN SERİN ESİNTİSİ ALTINDA

Değerli okurlar;

Kartalımızın her bir yeri tarihi özellikler taşıdığı gibi, yaşanmış nice anılara ve söylencelere de sahiptir.

İstanbul'un bu şirin kıyı ilçesi, yaşanmış köklü insan ilişkileriyle, edebiyatımıza ve sanatımızın birçok türüne esin kaynağı olması açısından da önemli bir değer taşımaktadır.

Günümüz edebiyatının usta kalemlerinden sevgili Faruk Duman'ın kaleme aldığı *Ayazma Kahvesi Aşıkları* adlı eseri, Kartalımıza değer katan bir başka çalışma olması açısından son derece önemlidir.

Yalın, akıcı, özgün ve güçlü betimleriyle, aktardığı bir aşk hikâyesiyle, oldukça dikkat çekici ve ustalıkla bir çalışma olan bu eser, edebiyatımızın unutulmazları arasında da yerini alacaktır.

Yakacık mahallemiz sınırları içerisinde, kadim bir yerleşim yeri olan Ayazma Kahvesi, sayısız anlatılara, sonradan hakkında yaratılmış sayısız öykülere sahiptir.

Burada gezinmiş ve buraya hayranlık beslemiş olan yazarımız Faruk Duman, Ayazma'nın bir başka aşk öyküsünü anlatıyor bu eserde... Sayfalarında unutulmayacak bir yolculuğa çıkacağınız *Ayazma Kahvesi Aşıkları*, her yönüyle bugünkü kuşakların buraya sahip çıkması gerektiğini de salık veriyor.

İyi okumalar diliyor, değerli yazarımız Faruk Duman'a da sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Gökhan YÜKSEL
Kartal Belediye Başkanı

Ben her mevsim o yere üzgün üzgün giderim
O ağacın altını hep ziyaret ederim
Seni elin elimde yanımda hissederim
YUSUF NALKESEN

SUNU

Uzun bir zamandan bu yana, belki çocukluk yıllarımdan beri, Yeşilçam filmlerini büyük keyifle ve tabii hepimiz gibi tekrar tekrar izler dururdum. Bu filmlere çoğumuz neden böyle bağlıydık? Bu soruya türlü yanıtlar verilebilir. O filmlerden bize yansıyan saflık, dürüstlük, bizi gün geçtikçe bozulan toplumsal yaşamımız karşısında, eskiye yönelik bir özlemle dolduruyordu. Böyle durumlarda basma-kalıp hikâyeler değer kazanır, çünkü anlatılan şey artık hikâyesi için değil, duygusu için izlenir. Ya da okunur. O hikâyenin karşısına geçip o eski huzurlu duyguyu yeniden yaşamak isteriz. Filmleri yeniden izlememizin nedeni budur. Ben, Nejat Saydam'ın *Güller ve Dikenler*, Mehmet Dinler'in *Sonbahar Rüzgârları*, Ertem Eğilmez'in *Senede Bir Gün* gibi filmlerini ve tabii daha yüzlercesini lise yıllarımdan bu yana açıp açıp izliyordum.

Elbette, o zamanlar bugünkü dijital olanaklar yoktu. Bizim çocukluğumuz, video dönemine denk geliyordu. Gençlik Parkı'ndaki çay bahçelerine gider, biz çocukları içeriye almadıkları için hayranı olduğumuz Cüneyt Arkın'ın, Kemal Sunal'ın filmlerini tellerin arkasından, sarmaşık yapraklarının izin verdiği ölçüde izlemeye çalışırdık. Tabii o bahçelerde demin adı geçen melodramlar pek az yer alırdı. Doğal olarak, melodramlar, talihsiz ve tesadüflere bağlı aşklar ya da

küskünlüklerle dolu o unutulmaz filmlerle karşılaşmak için televizyon programlarını izlemek gerekiyordu. Yani gazeteyi açıp, o zamanlar tek kanalımız olan TRT'nin program akışına bakmak. Kartal Tibet'in, Filiz Akın'ın filmleri gösterilecekse, evde bir bayram havası eser, an-nem patlıcan kızartması yapar, babam da küçük rakısını açardı.

Yeşilçam filmlerine saygı niteliğinde bir küçük roman yazma isteği bundan birkaç yıl önce doğmuştu içimde. O döneme ve o filmlere özgü ama yapay olmayan bir dil nasıl kurulabilir? Bununla ilgili düşünüyör, bazen bazı notlar alarak küçük denemeler yapıyordum. Kartal Tibet'in, Ediz Hun'un, Hülya Koçyiğit'in, Türkan Şoray'ın unutulmaz yüzleri, sonra yardımcı oyuncuların, Mürüvvet Sim'in, Turgut Özatay'ın, Metin Serezli'nin görüntüleri, konuşma tarzları rüyalarımaya gıriyordu. Fakat bu düşünce bir kenarda öyle bekleyip duruyor, peş peşe yazdığım uzun, yorucu romanlardan başımı bir türlü kaldıramıyordum.

Bir gün, arkadaşım Melih Yıldız'la Yakacak'ta, Ayazma Bahçesi'ne uğradık. Bu serin bahçenin öyküsünü orada dinledim. Haklarında hemen hemen hiçbir şey bilinmeyen iki âşık... O çınar ağacı, Ayazma'nın o serin bahçesi gözümde canlandı, sanki birazdan bir çadır tiyatrosu kurulacak, İsmail Dümbüllü de gelip burada unutulmaz tiratlarından birini söyleyecekti. Ve bir köşede, bir piknik masasında, kavuşmaları çeşitli nedenlerle olanaksız hale gelmiş âşıklar bulunacaktı. Görüntüler canlanmaya başlamıştı...

Bu hikâye tümüyle hayal ürünüdür. Ama Yeşilçam'ın içinden çıktığı için, aynı zamanda o dönemin bütün o unutulmaz sanatçılarına ait sayılabilir. Türk sinemasının her biri birer hazine değerinde olan emekçilerine adıyorum. Umarım hikâyemiz küçük, acı ama hoş bir tebessüme vesile olur.

I

1.

Ayazma'nın serin, esintili günlerinden biriydi. Yukarıdaki çınar ağaçlarının yaprakları arasından rüzgârın sesi duyuluyordu. Ama karsısız bir rüzgârdı bu, bazen, yükseldiği zaman, ağaçların iri dalları birbirine çarpıyordu. O zaman bir kütürtü yükselip. Korunun içindeki bu kütürtü, aşağıdaki cılız suya karışana dek hızla iniyordu. Böyle sanırdı insan. Oysa sesler yalnızca inmez, bir kere ağacın içinden bir çığlık koptu mu, bu çığlık dört bir yana dağılırdı.

Yakacık şirin, uzak bir kasaba değildi artık, o nedenle, çınar ağaçlarının, ta eski zamanlardan kalmış servilerin içinden çıkan sesler aşağıya indiği zaman, yolu doldurmuş arabaların gürültüsü içinde yitip giderdi. Su artık, tepeden indiğinde, yani asfalt yolla karşılaştığı zaman birden kaybolur. Yerin dibine girer, ama sonra, yolun karşılarından yeniden çıkar, ince ince akmaya başlardı. Eskinin o gür çeşmeleri neredeydi? Patırtılar çıkararak inen o çağşak su, beyaz, mavi, o mor su neredeydi?

Yakacık'tan Ayazma'ya çıkan yokuşu tırmanıyordu. Bacaklarında derman kalmamıştı. Ama alışkanlığı vardı, hiç, hiç, bu alışkanlıklar yakamı bırakmadı hiç, diye dert yanardı kimi zaman. Birden öfkeye kapılır, boyun damarları ayaklandığı için yüzü kızıla keserdi. Kendine kızardı. Neden yaşamını bırakmıştı? Ta gençliğinden beri.

Hatta çocukluğundan, çocukluğundan beri neden kendini başkalarının eline bırakmış da ömrünü bunca korunmasız, bunca yapayalnız ve acınası bir özlemle geçirmişti? Bu öfke bir kere başladı mı dinmek bilmez, günlerce kendisiyle kavga ederdi. Ama kendine zarar vermeyi bile beceremediğinden. Sonunda sakinleşirdi. Neyse, alışkanlığı olduğu üzere, yokuşun altında dolmuştan iner. Ayazmaya çıkan yokuşu düşüncelere dalarak, bir anlamda huşu içinde geçirirdi.

Suyun asfalt yolun altına alındığı yerde durdu. Gülümsedi. Gözünün önüne geliyordu. Bu küçücük su o zamanlar keyfince akar, arazinin bu bölümünü hızla geçerek aşağıya inerdi. Hatta az aşağıda dik bir iniş vardı. Su orada şelalelenir, şırıltı çıkararak kayaların arasından kalem kalem dökülür. Neden sonra, düzlüğe eriştiği zaman yavaşlar, yayılır, toprağın ve hoş kokulu çimenlerin arasında ışıldardı. Ama orada nedense kaybolurdu. Yani denize ulaşamazdı. Ah ah. Denize ulaşamayan su, ne hüznü bir sudur. Değil mi? Evet, arkadaş, suyun eninde sonunda denize ulaşması gerekir ama kendisi, misal bir su olsa, işte kendisi de bu küçük su gibi, denize ulaşamamıştı.

Asfalt yoldan çıktı, yolun karşısında, suyun akış yönünde hafif bir iniş bulunuyordu. Burayı indi, inince mutlulukla güldü: Su oradaki yükseltiden, küçük taşların arasından bir parmak kalınlığında iniyordu. Apak, pırıl pırıl görünüyordu. Gençliğindeki gibi, yine kazağını çıkarıp boynuna dolamıştı ya, onu boynundan alıp bir taşın üstüne koydu. Sonra eğilip kana kana içti. Ensesini, yüzünü ıslattı. Öyle diri, soğuk, canlı bir suyd ki, insanın, içtikçe içesi geliyordu. Suya engel olunamaz. Su istediği yerden akar, istediği yerden de çıkıp gider. Nice ki, önüne bir engel çıkana kadar.

2.

Yukarıda, ulu çınar ağaçlarının üstünde küçük bir martı sürüsü belirdi. Gençlik zamanlarında “filo” diye seslenirlerdi bunlara. Yusuf Necmi bak, filo geliyor. Yusuf Necmi filonun bir yükü var ama ne? Fakat tabii martıların şakası yoktur. Aynısı misal güvercinler için söylenemez, hadi güvercinler de bir yere kadar ama serçeler oldum olası şakacıdır. Ama martının şakası yoktur.

Altmışlı yılların başında bir pazar günü, Arnavutköy’de oturan bir arkadaşının verdiği bir davete katılmıştı. Nermin, belki en zengin arkadaşlarından biriydi ama zaten çok az arkadaşı vardı. Nermin, Yusuf’un okulda gösterdiği çabaya hayranlık duyar, bunu da sık sık her vesileyle dile getirmekten gocunmazdı. Ama başka bir dünyası vardı. Balolar, kokteyller, dans partileri, şan şöhret... Fakat içten içe, Yusuf’u derin bir kederle izler, ondaki sükûnet ve olgunluğa, kendi gösterişli ama başarısız tahsil hayatının bir ideali gibi bakardı. Yusuf gerçi o zamanlar böyle durumların farkında değildi, daha çok, ailesinin geçim kaydıyla meşguldü. Zavallı annesinin hastalıklarıyla boğuşur, ona onu ileride nasıl rahat ettireceği ile ilgili türlü vaatlerde bulunurdu. Ama annesi çok uzun, çok hazin bir hikâyeydi. Yine de, onunla kendini akran görürdü. O yaşlı ve hastalıklı kadın, sanki bütün o gençlik kaygılarını anlıyor. Sanki her nevi gençliğin dilinden

bir Lokman Hekim gibi anlıyor ve. Bütün o genç insanların yalnız akıllarını değil. Kalplerini de okuyordu. Neyse, Yusuf bir yandan annesine bakıyor, babasının zaten eve uğramadığı bütün o kahrılı günlerde evin yükünü sırtlıyor, bazı günler taksi şoförlüğü yaptığı o geceleri yorgun argın, bir pelte gibi annesinin inleyen başında bitiriyordu. –Nen var anneciğim, bir bardak su ister misin? Annesi inliyordu. –Sana biraz çorba karıştırayım mı? Annesi başını yana çevirerek çorba istemediğini belli ediyordu.

Sonra kalkıp küçük odasına gidiyor, tıp kitapları içinde, tıp kitaplarıyla örülmüş bir kulenin içinde sabahlara kadar çalışıyor, çalışıyor, çalışıyor.

Ne için çalışıyordu peki? Bütün o göz dökmeler, dirsek çürütmeler ne içindi? Kalbinde, gelecek güzel günlerle ilgili bir ümit vardı kuşkusuz. İnanıyordu ki bir gün namlı, namlı olmasa da iyi gelirli, başarılı bir doktor olacak, annesinin hastalıklarına bir çare bulmanın dışında, elde ettiği gelirle bir de ona iyi bakacaktı.

Nermin’in davetine gitmek istemiyordu. Ama Nermin öyle inatçıydı ki, altından girdi, üstünden çıktı ve onu Arnavutköy’e gitmeye ikna etti. –Ölümü gör Yusuf, diyordu, inan ki senden daha çok saygı duyduğum, hürmet ettiğim bir arkadaşım daha yok. Gelirsen çok mutlu olacağım.

Böylece oraya gitmeye karar vermişti. Köşkün bahçesi rengârenk giyinmiş insanlarla doluydu. O kadar neşeli, öyle hayat dolu ve coşkulu idiler ki, bu curcunanın içinde Yusuf kendini iyice yalnız hissetti. Ortalıkta elinde tepsıyla dolaşan garsondan bir şampanya aldı, bir kenara çekildi, bir duvara yaslandı. İşte o zaman hemen arkasındaki çiçeklerin arasında bir mırıltı duydu. Dönüp bakınca bu mırıltının bir martıdan geldiğini gördü. Yaralı bir martı. Kadehini bir kenara koydu, hayvanla ilgilenmek üzere uzandı, kuş ürkek, gagasıyla ken-

dini korumak istedi ama o kadar güçsüzdü ki. Tam o sırada bir kadın sesi duydu. –Merhaba... Dönüp baktı. Sarı saçlı, incecik bir kız. – Merhaba, diye karşılık verdi. –Adım Şule, siz Nermin’in tıptan arkadaşısı olacaksınız. Kız, kucığındaki köpeğin başını okşuyordu. Yusuf, ne yapacağını bilemedi önce, üstünü silkeledi. –Evet, diye kekeledi, bir müddet birbirlerine baktılar. Neden sonra Yusuf kuşu anımsadı, dönüp baktı. Yaralı kuş, artık yoktu yerinde.

3.

Ayazma'daki çınaraltı kahvesine ulaşmadan, yol iyice dikleşiyordu. Yusuf Necmi Bey burayı çıktığı zaman soluk soluğa kaldı, boynuna doladığı kazağıyla alnının, burnunun terini sildi. Boğazındaki hırıltı yükseldi yine. Bir zımpara sesi gibi. Bunu duyduğu zaman öyle bozuluyordu ki, son hastalığına yakalandığını, artık bu hırıltıdan kurtulamayacağını düşünüyordu. Evet, artık sona geldik. Ne derler, son düzlüğe geldik... Bundan sonrası ölüm. Bundan sonrası, şimdi hemen olmasa bile, uzun hastalıklar, ameliyatlar, hastane odaları, serum tüpleri ve nabız ölçmeler... Ne bekliyorduk?

Birden, pabuçlarının tozlandığını fark etti. Toz, siyah deri ayakkabılarının ucunu boyamıştı, çiçeklerin, yabani otların tozu da yeşermişti. Yusuf Necmi Bey, hiç hoşlanmazdı böyle şeylerden. Pantolonunun arka cebinden kâğıt mendilini çıkardı, eğilip tozu sildi, ayakkabılarını parlattı, sonra kalkıp baktı onlara. Gençliğinden, ta o ilk yokluk günlerinden beri öyle bir titizlik, düzen tertip hastalığına yakalanmıştı ki. Bir daha kurtulmak mümkün olmamıştı bundan. Gömleğinin yakasını gözden geçirdi, pantolonunu oturttu.

Çay bahçesine girdiği zaman bir esinti yaladı geçti yüzünü. Birden yine çınar ağaçlarının hışırtısı yükseldi.

Bu tepe, bütün o Yakacık eteklerine hâkim bir tepeydi, yukarı-

dan bakıldığında uçsuz bucaksız Kartal sahilleri görülür, aşağıdaki yeşil örtü, uzaklara doğru sislenerek kaybolurdu. Uzakta bulutlar aşağı inmiş gibiydi. Eskiden beri öyleydi. Fakat daima eserdi bu tepe. Rüzgâr ta aşağılardan gelir, çınar ağaçlarının, katı akasyalarla servilerin arasından uğultular çıkararak geçer, yaz aylarında susamışların, serinlemek isteyenlerin içini ferahlatırdı.

Yusuf Necmi Bey düzlüğe çıkınca rahatladı. Tepenin ucunda, kadim çay bahçesiyle piknik alanının seyirlik yanındaki iri ağaçların altındaki o hep oturdukları piknik masaları boştu yine. Masanın yanına varınca bel çantasını indirdi, kazağını boynundan alıp sırtına geçirdi, yanında getirdiği küçük çekiçle pulu masanın üstüne koydu. Önce manzaraya, sonra masanın üstündeki döküntülere baktı. Rüzgâr iri kahverengi yaprakları sürüklemiş, savurup masanın üstüne bırakmıştı.

Bu sırada rüzgâr birden kesildi, yukarıdan, ağaçların tepesinden başlayıp piknik masasına inen hışırtılar kesildi, Yusuf Necmi'nin birden öyle hoşuna gitti ki bu, gülümsedi, oturup masanın üstündeki kuru otları temizledi, neden sonra saatine baktı, öğlen olmuştu artık. Güneş iyice tepeye yükselmiş, ortalık iyice ısınmıştı. Bel çantasına sıkıştırdığı küçük defteri çıkardı. Bu deftere küçük, hızlı karamalar yapardı. Çoğunlukla kemik desenleri çiziyordu. Dişler, çene kemikleri, uyluklar, kafatasları ve hasarlı kol bacak, dirsek çizimleri. Fakülteye girdiğinden beri bir takıntı olmuştu bu iş Necmi Bey'de. Defterler dolusu çizimi vardı evde.

O sırada çayevinin kapısı açıldı, çocuk yaşta bir garson yaklaştı. –Galip Usta bugün yok, dedi çocuk. Necmi Bey, Galip Usta bugün biraz hasta olduğu için size hizmet etmeyi bana tembihledi. Her zaman, yalnızca çay içmek istediğinizi söyledi ama ayrıca dedi ki, yine de yanına git, hem hoş geldin de, hem de belki bu mayısta canı baş-

ka bir şey ister... Yusuf Necmi Bey güldü, çocuğu tatlı kısıık gözlerle bir zaman izledi. –Sağ ol evladım, dedi, yine çay içeriz. Çocuk asker selamı verir gibi yaptı, döndü. O sırada Necmi Bey kaşlarını üzünütle çattı. –Nesi var ustanın, dedi, bir şeyi yoktu geçen sene? Çocuk yeniden döndü. Şaşırmış gibiydi nedense. Düşündü. Bir neden uydurmak istiyordu sanki ama sonra düşüncelerini topladı, gülümsedi. –Bir şeyi yok, dedi, biraz alerji olmuştu. Kızamık gibi alerji kabarmıştı her yanında.

Yusuf Necmi Bey, çocuğu yolladıktan sonra defterine döndü. Çizim kalemini aldı. Bir serçe kafatası çizmeye koyuldu.

4.

O sırada, gençler belki kendilerinden geçmişlerdi. Öyle görünüyordu. Bol paçalı bordo pantolonlar, beyaz keten ayakkabılar, yakalı tişörtler... Dinledikleri, dans ettikleri şarkı durup durup patlıyordu. Kaba kıvrıcık saçlı biri vardı içlerinde. Bu çocuk birden, müziğin iyice yükseldiği bir ara kendisini villanın havuzuna attı. Bahçede bir gürültü koptu. –Tahsilinizi bitirdikten sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz, diye sordu Şule. –Bilmem, diye kekeledi Yusuf. Atanmayı bekleyeceğim. –Peki, nerelere gitmek geçiyor gönlünüzden, dedi Şule, ben, bir doktor olsam, mesela Büyükkada'da bir hastanede çalışmak isterim, sakın, huzur dolu ama o beyaz yalıların, köşklerin içinde. –Çok güzel, dedi Yusuf, ne harika bir düşünce. Ancak benim için Anadolu'ya gitmek, bakıma muhtaç, yoksul insanlara hizmet etmek sanırım daha iyi olurdu. Hem böylece, ülkemi de daha yakından tanımış olurum. Düşünsenize, Anadolu'yu hiç görmedim ben... Şule, bir an için şaşırılmış gibi baktı Yusuf'un yüzüne. –İyi ama, dedi neden sonra, Anadolu'da ilginç hiçbir şey yoktur ki, bakın şimdi sizin bu görüşünüze şaşırdım. Yusuf bir an için isyan eder gibi kaşlarını çatı, sırtını dikleştirdi. –Hayır hayır, hemen bozulmayın, diye güldü Şule. Elbette çok ulvi, takdire şayan bir düşünceniz var. Aynı zamanda, elbette çok fedakârane... Ben, ne bileyim, kuzum biraz da kendimizi

düşünmeliyiz, değil mi? Yani, bir nebze olsun... Böyle idealist düşünceler kuşkusuz çok önemlidir. Ama bazan kendi eğlencemizi de ruh sağlığımız için yerine getirmeliyiz. Ne dersiniz bu düşünceme? Bakın mesela şimdi, yani bu hafta sonu burada bulunuyoruz. Sevgili Nerminimiz bizi buraya çağırdı ve eğlenmemizi istedi, onu kıramayız zannımca...

Böylece Yusuf'u elinden tuttu, arkadaşlarının dans ettiği alana sürükledi. Yusuf o kadar şaşırmıştı ki, ne diyeceğini bilemedi, ansızın, kendisini dans pistinin ortasında buldu. Hiç, hiç bilmiyordu böyle şeyleri... Ama kızın cazibesine de bir türlü karşı koyamıyordu. Henüz doğru dürüst bir şey içmemişti. Yani aslına bakılırsa içki nedeniyle sarhoş olmuş sayılmazdı ama. Yine de. Başı dönüyordu. Şule, onun gururunu okşamış gibiydi. Keyfi yerine geldi, kendini bıraktı ve tüm acemiliği ile kızın karşısında dans etmeye başladı. Sarhoş olmuş sanılırdı. Fakat dansın ortasında birden annesi aklına geldi, gözünün önüne geliyordu: Benim yokluğumda, ilacını almak üzere yatağından kalktıysa... Kalktığı sırada her şey olabilir, tansiyonu yükselir, böylece başı döner, dengesini kaybeder ve... Her şey olabilirdi. Bir an için kendinden öyle utandı ki, bu yaşam, bu yaşam bizlere göre değildir, herkes kendi yaşamına dönmelidir... Suratı asıldı, dans etmeyi bıraktı. Kendisini, bahçede gördüğü o yaralı martı gibi hissetti...

Kalabalığın içinden sıyrıldı, yeniden o beklediği köşeye gitti, bir sigara yaktı ve kalabalığı izlemeye koyuldu. Buradan nasıl kurtulacağını, kalabalığın içinden hangi bahaneyle sıyrılacağını düşünüyordu. Böylece kısa bir zaman geçti. Sigarasının izmaritini ayağının ucuyla ezdiği sırada yine Şule'yi gördü. –Nen var, dedi Şule. Birden, kalabalığın içinde beni bırakıp kaçtın? Bir şeye mi alındın, söyle bakalım... Yusuf ağlayacak gibi oldu, kızın yüzüne baktı. –Ben böyle ortamlara alışık değilim Şule, dedi, birden aklıma annem geldi. Annem evde yal-

nız, benden başka da bakacak kimsesi yok. Başına bir şey geldiyse diye korkuya kapıldım... Canım sıkıldı. Şule düşündü, durumun inceliğini anlamış gibiydi. Gülümsemeyi bıraktı. –Öyleyse, dedi, Yusuf, aslına bakarsan ben de sıkıldım. Arabam hemen kapının önünde, istersen birlikte çıkarım, ben seni annenin yanına bırakayım, sana böyle bir yardımım dokunursa çok mutlu olacağım...

Yusuf önce başını önüne eğdi, sonra gülümsedi, tatlı bir ısıltı yayıldı bakışına. Ne iyi kızdı Şule. Birden karşısına çıkmış, onun sanki içini görmüştü. Nermin’le vedalaşıp dışarıya çıktılar. Akşama doğru bozan hava fırtınaya çevirmiş gibiydi. Birden, zamansız bir yağmur yağdı. Şule arabasını çalıştırdı. Birlikte, tıptırılar eşliğinde yalının önünden ayrıldılar.

5.

Arnavutköy sahilinden yukarıya çıkacak, Sarıyer'in vahşi tepelerinden geçerek tepenin öbür yanındaki deniz görmez yoksul mahallelere ineceklerdi. Yusuf maddi durumunu hiçbir zaman saklamamış, tersine, sanırsın bununla gurur duyuyor; annesiyle birlikte bulundukları durumu hep başı dik, açıkça söylemişti. Yine öyle yaptı. –Yoksul bir aileyiz biz, dedi, babam uzun zaman bana ve anneme güçlük baktı ama sonra alkol denen zehrin cazibesine kaptırdı kendini, eve, yuvamıza uğramaz oldu. Bir zaman hayli zorlandık ama sonra iş başa düştü. Kollarımı sıvadım, gecemi gündüzüme katarak hem okulumu okudum hem de evin ihtiyaçlarını karşıladım... Bunları dinlerken, Şule duygulandı, sessiz, biraz da buruk bir gülümseme belirdi yüzünde. Çenesi titredi. –Çalışkan, güçlü insanları severim, dedi. Ben şanslıyım bu konuda; hayatımda hiç zorluk yaşamadım. Babam, annem, her ikisi de güçlü, varlıklı ailelerden gelmedirler. Bana da çok ihtimam gösterdiler bu yaşıma kadar... Ama ben farklı insanlar tanımak, artık biraz dışarıya açılmak, ne bileyim, başka şeyler görmek istiyorum... Güldü. Birden coşkuya kapılmış gibiydi. –Annenle tanıştır beni, dedi. –Olur, dedi Yusuf da.

Bu sırada bir gümbürtü koptu, hava kararmıştı gerçi ama bir yerlere yıldırım düşünce ortalık aydınlandı. Şule direksiyonun kontrolü-

nü kaybetti, kaybedince de araba yoldan çıktı, burada yolun iki yanı sık çam ağaçlarıyla kaplıydı, asırlık ağaçların iri kabuklu gövdeleri, ormanı bir kale duvarı gibi koruyordu. Şule'nin arabası bu gövdelere çarparak durabildi ancak. Önce şaşkınlıkla birbirlerine baktılar, Şule'nin yüzü korkuyla kasılmıştı. Yusuf'un da elleri titriyordu korkudan. Birbirlerine sarılıp bir zaman arabanın içinde beklediler. –Önümü göremedim, dedi Şule neden sonra. Ne yapacağız şimdi? –Arabadan çıksak iyi olur sanırım, dedi Yusuf. Ama yağmur da fena yağıyor. En iyisi sen burada beni biraz bekle, ben inip çevreyi kolağan edeyim, olur mu? Belki sığınacak bir yer buluruz. –Çabuk dön ama, dedi Şule.

Yağmur gümbürdeyerek yağıyordu. Sarıyer tepelerinden inen su şırıltılar çıkararak oluklanıyor. Bu su, beceriksizce düzenlenmiş asfalt yolu söküp çıkaracakmış gibi zorluyordu. Bununla birlikte, rüzgâr da vardı elbette, uzun boylu servi ağaçları karanlığın içinde gürültüyle eğilip kalkıyordu. Bir ara bu ağaçlardan biri arabaya çarpınca Şule'nin ödü koptu, genç kız burada bir çılgılık attı ve korkuyla, yüzünü elleriyle kapattı. Ona öyle geliyordu ki, şimdi, biraz sonra ormanın suyu yükselip üzerine gelecek ve içinde bulunduğu arabayı alabora edecekti. Olur muydu? Yusuf'un başına bir şey geldiğini düşündü. Araba suyun gücüyle sürüklenip de bir uçurumdan düşerek parçalanır mıydı? Bu korkunç düşünce aklına gelince. Öyle olası göründü ki, hemen inmek istedi, yanına alacağı bir şeyler var mı diye arka koltuğa baktı. Kırmızı ceketini görünce çocuk gibi sevindi, onu aldı, ineceği sırada öbür kapı aralandı. –Bir kulübe buldum, diye bağırdı Yusuf yağmurun içinden. Güvenli bir yere benziyor, gidip bu gece orada kalalım.

Bu, bir mucize gibiydi. Şule ceketini de yanına alarak arabadan indi, Yusuf'un koluna girdi, gerçekten ağaçlar o kadar sık örülmüştü

ki, orman hiç de Şule'nin korktuğu gibi değildi. Bir zaman karanlığın içindeki ağaçların altında yürüdüler, Yusuf, kızın sıcaklığını hissediyordu kolunda. Ağızlarından buhar çıkıyor. Bu buhar, ormanın içinde, nereden geldiğini bilmedikleri bir ışık tarafından sanırsın özellikle aydınlatılıyordu.

Ama çok sürmedi. Çok sürmedi. Bir dağ kulübesine geldiler. Kalın kütüklerle yapılmış, korunaklı, içi saman balyalarıyla dolu bir yerd. Ama bir masa ve birkaç sandalyeyle eski, paslı aletler de vardı. İçeriye girdikleri zaman Yusuf derme çatma şömineyi yaktı hemen, biraz sarı ışık ve biraz da sıcak yayıldı kulübeye.

6.

Uzaklardan, Kartal sahillerinden yine yaman bir yel esmeye başladı. Yusuf Necmi Bey'in alnındaki ak saçlardan bir tutamı kalkıp ayaklandı, gözlüğü de uçacak gibi oldu. Ama kısa sürdü bu. Neden sonra rüzgâr kesildi, sanırsın alacağını alıp gitti. Yusuf Necmi, serçe başını öyle sevmişti ki, bel çantasından yeni bir kalem çıkardı. Daha ince uçlu, koyu gri izler bırakan bu kalemle ince gölgeler çizmeye başladı. Böylece serçenin iri kemikleri eski gravürlerde olduğu gibi gölgeleniyor, üzerlerindeki zedelenmiş doku iyice ortaya çıkıyordu. Sanki serçenin etsiz başında, yine eski günlerine özenen tüyler vardı, özenle taranmış saçlar gibi, bu tüyler yine parlamaya hazırlanıyordu. Yusuf Necmi'nin içinde kalmıştı; güzel sanatlara, özellikle resme o kadar ilgisi vardı ki, bir ara, ortaokul yıllarında kendisini bu alana hazırlamıştı. Bir ressam olarak hayal ediyordu kendini. Bohem Paris'te, boynunda kırmızı fularıyla... O yettiği yıllarda sanat, özellikle yeniliklere açık, isyankâr bir sanat öyle revaçtaydı ki, sanki yepyeni, el yapımı bir dünya kuracak. Bu dünyayı da özene bezene boyayacaklardı. İşte o zaman, yani o yıllarda o da bu renkli ve yeni dünyanın cazibesine kapılmıştı. Ama hayat öyle istemedi; babası evi terk etti, annesi hastalandı, Yusuf'a da para edecek, istikbali olan bir mesleğe yönelmek düştü.

Serçenin baş iskeleti bir yarasayı andırmaya başladı. Oysa bu yaratıklar arasında büyük farklar vardır; yarasa, daha çok iri bir zararlı böcek izlenimi uyandırır. Serçe ise belki şu dünyada türemiş en sevimli kuşlardan biridir. Serçe ve güvercin, daha çok gülümser gibi görünürler. Yusuf Necmi, resmi çizerken öyle dalıp gider, öyle tuhaf bir ruh haline kapılırdı ki, sanırsın bir serçe de kendisidir; çizdikçe gülümsemeye başlardı.

Bu sırada çocuk Yusuf Necmi'nin çayını getirdi. Şaşkın bir hali vardı. Çocuk bir ara başını çevirip kır kahvesinin paslı demir kapısına doğru baktı. Gelen giden yoktu. Yusuf Bey'in de çekiç ve pulu masanın üstünde duruyordu. Her zamanki çivilerden de vardı. Ama çocuk, müşteriye bakmaya da, bir şey sormaya da cesaret edemedi. Yusuf Bey, çayı gelince kalemini defterinin yanına koydu, sandalyesine yaslanıp uzaktan ancak küçük bir koyu görünen Kartal denizine baktı. Çocuğun oradaki varlığını da, bu kere iyice kırmızı gelen, hatta bardağın içinde ışıldayan çayı da unutmuş gibiydi.

Nizam, Düzen sorunu, yıllar içinde ortaya çıkmıştı yaşlı adamda ama bu onu rahatsız etmiyordu. Günlük yaşamını engellediği de söylenemezdi. Tersine, temizlikten, simetriden hoşlanıyor. Bununla mutlu bile oluyordu. Kuşkusuz, başkalarında daha önce gözlemlemişti, Jale Teyzesi vardı, bir yaştan sonra kapı kollarını silmekten helak olmuştu Jale Teyze. Ama bunun tedavi edilmek gerekliliğini de bir türlü kabul etmek istememişti. Sonra, bir rüya gibi geçen o yaz, Füsün'la sanatoryumda tanıştıkları gün, buna benzer dikkatin ipuçlarını almıştı. Ama o koşullarda dikkat edeceği bir şey değildi bu. Fakat Füsün'la tanışmasının tam olarak ne anlama geldiğini anlayana kadar yıllar geçecekti...

7.

Hemen ertesi gün Şule'yi aradı. Geceyi kulübede geçirmiş, özellikle o yükseklikte içinde kaldıkları yağmur fırtınasının insanı nasıl berbat edebileceğini birlikte tecrübe etmişlerdi. Onu evine bıraktığında, zavallı Şule öksürmeye başlamış bulunuyordu. –Çok sevindim aradığına, dedi, ben de seni merak ediyordum. Baksana Yusuf, böyle güç zamanlar insanları birbirine yakınlaştırır derler, aynı zamanda, yaşadığımız korkunç kaza sonradan eminim hoş bir anıya dönüşecek... Biz, biz seninle bir daha ne vakit görüşebiliriz? Yusuf heyecanlandı. –İstersen hastaneye gel Şule, dedi, hem sana reçete yazarım hem de bu vesileyle görüşmüş oluruz.

Hoş kendisinde de hafif bir kırıklık vardı ama Şule kadar öksürmüyordu. Telefonu kapattıktan sonra giyinip toparlandı, bu kere saçlarını pudralamayı da ihmal etmedi. –Sende bir değişiklik var, dedi annesi. Yatağında bulunuyordu yine. Doğrulmaya kalkıştı. Gülümsüyordu. Yusuf annesinin yatağına oturdu, onu öptü. –Senin biraz daha dinlenmen gerek, dedi. Uzan. Kadın söz dinledi, gözlerinin içi gülüyordu. Yusuf onun üstündeki örtüyü düzeltti, sonra kalkıp hızla evden çıktı.

Dünkü yağmurdan da, serin havadan da eser yoktu dışarıda. Güneş dünyayı da, İstanbul'u da doldurmuş, hatta taşıp yeniden

gökyüzüne gitmiş gibiydi. Her yan ısı ısı ısı parlıyordu ya, bu ısı ısı biraz da delikanlının içinden gelir gibiydi. Neler hissediyordu? Şule'nin böyle apansız kendisinden hoşlanması söz konusu olabilir miydi? Peki, diyelim öyle. Kendisi ne düşünüyordu? Ne düşünmeliydi? Onu seviyor muydu? Daha dün akşam tanıştığı Şule'yi sevmesi mümkün müydü? Aslında, aşka inandığı da söylenemezdi. Bir nevi, son zamanlarda daha çok duyduğu ve kabul ettiği gibi, yaşam mücadelesi, bu her şeyden daha önemli değil miydi? Tahsil hayatı, apayrı sınıflardan insanları bir araya getiriyordu ama o insanlar arasında bir aşk nasıl mümkün olsun?

Vapurdan Kadıköy sahiline indiği zaman henüz güneşin ısıltısı tepeye ulaşmamış, sabah kalabalığı yerlerine varmamıştı, rıhtımı çevreleyen küçük meydanda öğrenciler gösteri yapıyordu. Tıp Fakültesi öğrencilerinden birinin haksız yere tutuklandığını duymuştu. Yusuf gerçi öğrencilik devresini geride bırakmıştı, onun zamanında fakültede böyle olaylar olmuyordu ama gazetede fotoğrafını gördüğü çocuğu hatırlıyordu sanki. Kalabalığın içinden çıktı, yukarıda, tren garının arkasındaki hastaneye çoğu zaman yürüyerek giderdi ama bu kere öyle yapmadı, yollar kalabalık ve biraz da karışık görünüyordu. Bir taksiye binmeden önce gazetesini aldı. Salgın hastalıklardan söz ediliyordu: “İstanbul gözünüzü boyamasın, Anadolu hastalık ve çaresizlik içinde yardım ve çare beklemektedir...”

Hastaneye girdiği zaman düşünceli bir hali vardı. Kafası karışmış gibiydi. Gazeteyi iyice katlamış, buruş buruş etmişti. Odasına gitti ama o sırada biri yolunu kesti. –Yusuf Bey, dedi, başhekim sa-
bahtan beri sizi soruyor. Bugün geç kaldınız. Hemen yanına gitseniz iyi olur.

Telaşlandı, hızla başhekimin odasına gitti, kapının önünde gri ceketini ilikledi, içeriye girdiği zaman palabıyıklı, tombul başhekim

boğuk kahkahalarla gülüyordu. Nevzat Bey de oradaydı. Nevzat Bey İstanbul'un önde gelen doktorlarından biriydi. Başhekim, Yusuf'u görünce gülmeyi bıraktı. –Neredesin sen yahu, dedi, Nevzat Bey'le beraber seni bekleyip duruyoruz burada. –Affedersiniz efendim, dedi Yusuf Necmi. Sahilde nümayiş vardı... –Neyse canım, dedi başhekim. –Hemen Nevzat Bey'le birlikte gideceksiniz, bir iki gün... Gerekli malzemeleri hastanenin arabasına taşıttım, şoför sizi bekliyor... Yerinden kalktı, yine hafifçe gülümsedi, önceden hazırlattığı resmi evrakı Yusuf Necmi'nin eline tutuşturdu, o sırada ayaklanmış bulunan Nevzat Bey'le ikisine kapıyı gösterdi.

8.

Böylece Yusuf Necmi, ne olduğunu anlamadan kendisini Nevzat Bey'le birlikte bir ambulansın içinde buldu. Araba gösterişli bir şekilde, uzun sirenler çalarak hastane bahçesinden çıktı, yeniden sahile indi, öğrenci kalabalığı iyice artmış, ortalık iyice karışmıştı. Yukarıdaki altı yollu meydandan aşağıya doğru polis birlikleri iniyordu. Ambulans önce öğrencilerin, sonra polislerin arasından geçti, nihayet Fener bahçesine indiği zaman rahatladı. Oradan Bostancı'ya hızla indi. Bundan sonra yol bozuluyor, düzensizleşiyordu.

Şaşırmış haldeydi, çantasını bile neredeyse zorlukla yanına almıştı. –Nevzat Bey, biz, biz nereye gidiyoruz acaba, diye sordu. Eski İstanbullulardandı Nevzat Bey, konuştukça şakaklarındaki uzun kıvrıkcık saçları hareket eder, yüzü gül hastaları gibi kızarıp kızarıp ferahlardı. –Sanatoryum'a gideceğiz, dedi, ben de bu sabah yüksek bir emirle öğrendim, bize açıkçası tercih ya da ret şansı bırakılmadı, bu verem salgınıyla ilgili, birçok doktoru kaybetmişiz, Ankara'dan da bazı kabileler bizim bu tarafa taşınmış... Yapacak bir şey yok.

Yusuf Necmi başını çaresizlik içinde öne eğdi, sonra arabanın camına yaslandı, ambulans İstanbul'u terk etmiş, cılız ormanların, yoksul, sessiz köylerin arasından geçmeye başlamıştı. Güneş de tepeye yükselmişti iyice. Işık, iri ağaçların yaprakları arasından

yol bulup da vurduğu zaman, Yusuf Necmi'nin ağızı, yüzü apak aydınlanıyor, sonra birden, yine hızla kararıyordu. Neden sonra Şule geldi aklına. Kız hastaneye gelecekti. Gelip de onu bulamadığı zaman ne düşünecekti acaba? Sanatoryumda bir telefon bulsa bile, onu haberdar edebilmek için akşamı beklemek zorunda kalacaktı.

Bir ara, şoför ansızın frene bastı. Basınca araba epey büyük bir çukura girdi. Girmedi de, düştü adeta; büyük bir gürültü kop-tu. Yusuf Necmi gerçi atak davrandı, sıkıca tutunarak sarsıntıyı atlattı ama Nevzat Bey uyukluyordu o sırada, yaşlı adam tutuna-mayıp yuvarlandı. Başını ambulansın arka kapısına çarptı, çarpar çarpmaz da alnı kanamaya başladı. Şoför yetiştı hemen ama o sıra-da Yusuf Necmi adamı tutup yarasını gözden geçirmeye başlamış-tı. —Şuradaki bezleri bana verir misiniz, dedi şoföre. Baygın Nevzat Bey'in alnını sildi, ovdu. Yoğun bir kanama değildi, doktoru sedyeye yatırdılar, şoför arabayı, çukurdan çıktıktan sonra, yolun kenarına zorlukla çekip durdurmuştu ya, bu kere egzozdan bir gürültü geldiğı için ne yapacağını bilemedi. —Böyle devam edemeyiz, dedi neden sonra. Ben gidip bir usta getireceğim. Siz burada beni bekleyebilir misiniz? Yusuf Necmi'nin canı sıkıldı iyice. —Bekleriz, yalnız ben, ben kimseye haber veremedim, dönebilirim eve döneceğim daha, biraz acele edin olur mu? —Olur, dedi şoför, şaşırmış gibiydi. Az ileride bir benzin istasyonu var, dedi, oraya gittiğim zaman mutlaka birini bulur getiririm, merak etmeyin siz.

Nevzat Bey'in uyur gibi bir hali vardı. Şoför gittikten sonra Yusuf Necmi arabadan indi. İri meşe ağaçlarıyla kaplı bir ormanın içindey-diler. Yapraklar güneş ışığıyla çıldırmıştı. Ağaçların üstü, altı, balık sırtlarıyla kıpır kıpır bir deniz gibiydi. Yeşil, eflatun, yaman bir deniz.

Yusuf Necmi sigarasını çıkarıp yaktı. Yıkık bir ağaç gövdesine oturdu. Düşüncelere daldı. Ambulansın içinden, Nevzat Bey'in inil-tisi duyuldu geçti o sırada.

9.

Bunca yoğun bir duyguya kapılmayalı çok zaman olmuştu. Gerçi, arabadan indiğinde hâlâ düşünüyordu. Yusuf'u ne zamandır tanıyorum? İki gün. Bu kadar kısa bir zamanda bir insanı tanımak olanaklı mıdır? Değil elbette. Ama neden onunla ilgili en küçük bir şüphe duymuyorum? Ah ah, insan hissiyatıyla var. Şu dünyada dürüst insanların güvenebileceği tek şey var, o da hissiyat. Fakat ne olacaktı böyle? Onun yanına neredeyse koşarak gelmişti. Köşkün şoförünü alelacele direksiyon başına koşturmuş, sür bakalım Kadıköy'e İhsan Efendi, diye neşe içinde, yaşlı adamın neredeyse yanaklarını öpmüştü. Yolda bir ara dikiz aynasına gözlerini dikerek önce uzun uzun gülmüş, neden sonra. –Sizde bir hal var hanımefendi, demişti. Söyleyin bakalım, âşık mı oldunuz yoksa? –Kuzum İhsan Efendi, senin de gözünden bir şey kaçmıyor vallahi, demişti Şule. Âşığım, yani öyle sanıyorum ama sanırım bunu söylemek için de çok erken. –Aşk için hiçbir zaman erken değildir hanımefendi, demişti İhsan Efendi. Bilakis, aşk, hep geç kalınmış bir şeydir.

Hastanenin bahçesinden koşar adımlarla geçti, içeriye girer girmez de, gördüğü ilk görevliye Yusuf Necmi'yi sordu. Önce doktorun odasını gösterdiler ona, sonra, Yusuf Necmi'nin bağlı olduğu birimde öğrendi ki doktor acil bir emirle Kartal'a gitmiştir ve ne za-

man döneceği de belli değildir. Şule, öyle büyük bir hayal kırıklığına uğradı ki, ne diyeceğini bilemedi bir zaman, öyle ifadesiz gözlerle baktı hemşirelere. Sonra somurttu, o kadar çaresizdi ki, döneceği sırada aklına geldi birden. –Gittiği sanatoryumun telefonu var mıdır sizde, dedi. Memurlar bir iki deftere baktıktan sonra bir kâğıda sanatoryumun telefonunu yazıp verdiler Şule'ye. O da kâğıdı alıp çantasına koydu, dışarıya çıktı. Hastanenin bahçesinde yine cıvıl cıvıl bir şeyler vardı. İhsan Efendi'yi az bekleteceğim ama şurada biraz oturayım şimdi, diye düşündü. Yukarıdan, ağaçların tepesinden bir esinti geçiyordu. Deniz tarafından geldiği için, denizin tuzlu kokusunu taşıyan bir esinti. Bu taze koku ciğerlerini doldurdu birden. Doldurunca da aklına sigara içmek geldi. Çantasından aldı, yakıp dumanı üflediği zaman başı döndü biraz.

Babasını, annesini çok severdi Şule. Annesi gerçi süsüne düşküncü. Babası da o kadar sessizdi ki, o ruhsuzlukla koca fabrikayı nasıl idare ettiği anlaşılamazdı. Ama çevreleri, çevreleri öyle değildi. O akrabalar, okuldaki, cemiyetteki arkadaşlar, kardeşi Cevdet, Cevdet nasıl olmuş da onlardan biri olmuştu, bazen inanamıyordu. Bu gösterişli, zevksiz ve tüketmeye, dünyada zorluk içinde insanlar yokmuş gibi daima ve hesapsızca, adeta şımarıkça harcamaya adanmış bir hayatı yaşamaya ne lüzum vardı? Bütün o yarıştan, falancanın kotrasıyla gelmelerden, elbise ya da -Cevdet'in yaptığı gibi- ayak-kabı yarıştırmaktan ya da bunlara şahit olmaktan öyle yorulmuş ve sıkılmıştı ki, Yusuf Necmi'nin mütevazı görünümü ona neredeyse yepyeni bir kapı açmıştı. Ama bütün bu düşündükleri doğru muydu bakalım? Yusuf'un şahsiyetinde kapıldığı şey, çıplak, daha doğrusu boş bir hayal olmasındı? Hayır. Hayır. Ona öyle geliyordu ki, Yusuf artık ona kardeşinden daha yakındır. Bir anlaşmazlık hali olsa, o, kardeşinden değil, Yusuf'tan yana olacaktır. Bunu daha Nermin'in bahçesinde onu ilk gördüğü anda anlamıştı.

Sigarasını bitirip söndürdü, hemen bankın yanında bulunan kül-
lûge bıraktıktan sonra kalktı, üstünü başını düzeltip çantasını aldı,
arabasına yürüdü. Bu sırada, ağaçların tepesindeki bir karga sıçra-
yıp indi, arabanın önünden geçerken, sanırsın bu karga bu arabanın
kornasıdır: Kaba kaba öttü.

10.

Sanatoryuma girdikleri zaman Nevzat Bey gerçi uyanmıştı ama güçlkle yürüyordu. Onu hemen müdirenin odasına aldılar. Kapının arkasındaki alana bir sedye getirip yaşlı doktoru buna uzattılar. Yusuf Necmi'yi de hürmetle karşıladılar, müdire güleç, orta yaşlı bir kadındı, saçlarının erken yaşta bütünüyle beyazladığı anlaşılıyordu ama bu ona yakışmıştı. Ağzında bir maske vardı. Nimet Hanım. Nimet Hanım çekmecesini açtı, bir maske çıkardı, bunu Yusuf Necmi'ye verdi. Kısa bir tanışma faslından sonra sanatoryumu, salgınla giriştikleri mücadeleyi, yaşadıkları zorlukları anlatmaya başladı. –Siz İstanbullular bizi anlamıyorsunuz, dedi gülümseyerek. Biz burada adeta İstanbul'un sınırlarını düşmandan korur gibi savaşıyoruz. –Ama bu pek hoş bir benzetme olmadı, diye şaşırdı Yusuf Necmi, İstanbul ayrı bir ülke değildir. –Şüphesiz, diye güldü Nimet Hanım. Bize göre, düşmanımız verem gibi korkunç bir hastalık olduktan sonra, her ilimizin korunması gerekir. Mikrobun kalabalıklar arasında nasıl hızla yayılacağını düşünün bakalım. –Doğru, dedi Yusuf Necmi. Yalnız, benim size söylemem gereken bir şey var. Bugün hastaneye gittiğim zaman, görev kâğıdımı elime tutuşturup beni adeta kargatulumba ambulansa bindirdiler. Yani buradaki olağanüstü durumun yanında, ne yazık ki benim de özel bir durumum var.

–Öyle mi, nedir, diye ciddi bir yüzle sordu müdire hanım. –Annem hasta, kendi kendine bakamıyor ve ona haber verme şansım da olmadı. İzin verin, gidip onu göreyim, yeni görevimi anlatayım ve görevilir birilerine teslim ettikten sonra geri geleyim, olmaz mı? –Olur tabii, dedi Nimet Hanım, tereddüt etmeden.

O sırada içeriye bir hemşire girdi. Çok güzel, apak elbiseleri içinde ince, neşeli, ak yüzlü bir genç kızdı. O girince, Nimet Hanım ona hemen Nevzat Bey'i gösterdi. Sonra ayağa kalktı, sedyenin yanına gitti. Onunla birlikte Yusuf Necmi de kalktı. Ama ancak kalkınca Füsun'un yüzünü gördü Necmi. Sonra utanmış gibi yaptı, yüzü kızararak Nevzat Bey'e baktı. Yardımına Nimet Hanım yetişti. –Füsuncuğum, dedi, Yusuf Necmi Bey ve Nevzat Bey... Nevzat Bey'i tanımayan yoktur. –Elbette, dedi Füsun, heyecandan eli ayağı birbirine girmiş gibiydi. –Çok geçmiş olsun efendim. Odayı hazırladık, sizi şimdi oraya geçireceğim. –Evet, diye devam etti Müdire Hanım. Pek bir şeyiniz yok ama tabii ne de olsa...

Nevzat Bey, başındaki yarayı unutmuştu sanki, yalnız çok yorgun görünüyordu. Bir şey demedi, başını salladı hafifçe. Füsun sedyenin başına geçti, Yusuf Necmi de kapıyı açıp onlara yol verdikten sonra sedyeyi bir zaman izledi. Sonra döndü. O döndüğünde Nimet Hanım gülümsüyordu. –Bu genç hanım Ankara'dan gelen gönüllülerden, dedi, işte, gördüğünüz gibi, sağlık ordumuz böyle fedakârca savaşıyor. –Evet, dedi Yusuf Necmi. –Siz, dedi Nimet Hanım, yarın erkenden burada olacağınıza söz veriyorsanız şimdi isterseniz gidin. Yarından sonra yeni hastalar gelecek, civarda başka yer yok, bahçeyi ve belki kiliseyi de hastalara açıp bu salgınla savaşıcağız.

Dışarıya çıktığı zaman, içinde nedenini anlayamadığı bir sevinç duydu Yusuf Necmi, hava güzeldi. Çevrede öyle gümrak güzel ağaçlar, öyle ulu çınarlar ve bol yaprak vardı ki, insanın içi temizlikle, taze

hava ve sağlıkla, güneşle doluyordu. Yaprakların, ağaç gövdelerinin kokusu insanın ciğerlerini yakıyordu. Sanatoryumun bahçesinden çıktı, maskesini çıkarıp cebine koydu, İstanbul'a giden otobüslerin bulunduğu alana doğru inmeye başladı. Yetimhanenin bahçesi çocuklarla doluydu. Bir tören hazırlığı vardı sanki. Çocuklardan biri uygun adımla bir bayrak getiriyordu.

11.

Serçelerle güvercinlerin nasıl hayatta kaldıkları bir merak konusuydu Yusuf Necmi Bey için. Güçlüler hayatta kalır. Misal kargaların ya da bazı yırtıcılarla martıların bunca bin yıldır nasıl hayatta kalabildiği açıklanabilir. Öyleyse serçelerin beden gücünden başka, daha sağlıklı bir yanlarının olması gerekir... Gençlik zamanlarında böyle merakları da olmuştu. Ama sonra doğa bilimlerini de, evrimi ve doğanın yapısını da bir kenara bıraktı. Annesini ve ailesini hayatta tutmaya adadı kendini. Ama çizim defterlerini de yanından hiç ayırmadı.

Güneş henüz tepeye varmamıştı. Her sene olduğu gibi, bu sene de öyle heyecanlıydı ki, saatine bakmamaya karar vermişti Ayazma yokuşunu tırmanırken. Yine de, zamanın ilerlediğini fark etmişti. Zaman ilerliyordu. Işıklar yer değiştiriyor. Ulu çınar ağaçlarının iri yaprakları arasından dökülen ışık zincirleri. Bahçede, toprağın üzerinde hareket ederek neredeyse perdeleniyordu. Bir perde açılıyor. Işık içeriye giriyordu.

Bir keresinde, yine böyle geciktiği yıllardan biriydi. Ülkede pek çok sıkıntılar yaşanıyordu. O da, hem kendisi, hem kocasının bazı ilişkilerinden dolayı, gergin, korkulu günler yaşıyordu. Bir keresinde, evin gece yarısı arandığını söylemişti. Hatta gece yarısını geçmiş bir saatti. Kapının çalınışını anlarım, diyordu. Kimin çaldığını hemen

anlarım. Neyse ki korktuğu başına gelmemiştir. O zaman bir sağlık sendikasında görevleri vardı. Bazen İstanbul'a, konferansa gelirdi. Allahtan mayıs başlarına denk geliyordu. Böylece birbirlerine verdikleri sözü tutmakta zorlanmıyorlardı.

O sene de yine böyle karışıklıklar olduğu için, biraz geç kalmıştı. Yusuf Necmi, aklına siyasi olaylar geldiği için korkuya kapılmıştı. Bin türlü kurmuştu kafasından.

Sonra kadın çıkıp gelmiş, elindeki küçük kutuyu piknik masasına bıraktıktan sonra hınzırca gülümsemiştir. —Dayanamadım, tatlı aldım, bugün biraz yaramazlık yapacağız. Senede bir gün... O günü nasıl eğlenerek, nasıl tatlı bir sohbetle geçirmişlerdi.

Birden demir kapının önünde bir gürültü koptu. Bir araba, bahçenin önündeki düzlüğe park etti. Böylece bu arabanın içinden çoluk çocuk, kalabalık bir aile indi. Çantalar, örtüler getirmiş, uzun zaman burada kalınacak gibi hazırlıkla dolmuşlardı arabaya. Uzak masalardan birine yerleştiler. O sırada garson da dışarıya çıktı. Onun çıkmasıyla birlikte; sanırsın onu bekliyor. Yine bir esinti çıktı, iri yapraklar aralanınca, güneş ışıklarının zannından fazla olduğunu anladı Yusuf Necmi Bey, bir an için, sırtına ışıklık bir sıcak vurdu. Bu ısınma öyle hoşuna gitti ki, yerinden kalktı. Az ileride, güneşin tümünden ısıttığı, sıcak, beyaz, ışık ışık bir parça vardı, oraya gitti, sığağa sırtını verdi. Keyfi yerine gelince, o sırada önünden geçmekte olan garsondan bir çay daha istedi.

Martılar yine aşağıdaki Kartal denizine çekiliyorlardı. Kuşlar, aşağıda yaşananlarla pek az ilgilenir.

12.

Dönüş yolu o kadar uzun sürdü ki, İstanbul'a vardığı zaman yorgunluktan kanı çekilmiş gibiydi. Yüzü apak olmuş, açlıktan başı dönmeye başlamıştı. Annesini merak ediyordu. Ama içeriye girdiği zaman zavallı kadını yerde buldu. Yarı baygın haldeydi annesi, sayıklar gibi bir hali vardı. –Oğlum, seni merak ettim, diyebildi yalnız. Yusuf Necmi onu kucakladı, yatağına çıkardı, üstünü örttü. Kadın rahatlayınca hemen derin bir uykuya daldı.

Ne yapacaktı şimdi? Bu halde annesini nasıl bırakacak, gidip sanatoryumda nasıl çalışacaktı? Ama görev de kutsal bir şeydi, değil mi? O halsiz, yardıma muhtaç hastaları görmemiş miydi? Genç insanları, çocukları... Kendi şahsi sorunları için oradan kaçacak değildi ya. Fakat zavallı annesine nasıl yardım edecekti?

Fatih'te bir teyzesi bulunurdu. Birden onu aramak geldi aklına. Olmazsa, bu iş için ricacı olabileceği başka kimse yoktu. Ama teyzesi, gelip ablasına bakmayı da kabul etmeyecek değildi herhalde. Gidip rehberi açtı, ahizeyi kaldırıp numarayı çevirdi. Ama açan olmadı telefonu. Olmayınca, düşünceler ve çaresizlikler içinde mutfığa geçti, yiyecek bir şeyler hazırladı, bir de çorba karıştırmaya başladı. Bu sırada annesini de Yakacık'a götürme düşüncesi geldi aklına. Benimle gelse, dedi, bir yolunu bulup onu da alsam yanıma, bu, bu

neden daha önce aklına gelmedi, şaşıtı kendine. Yola dayanabildikten sonra, Yusuf ona pekâlâ orada da bakabilirdi. Değil mi?

Hayır. Orada hastalığa yakalanmasını göze alamazdı. Ayrıca, onu koruyacağı, ona dikkatle bakacağı bir yer bulup bulamayacağını da bilemezdi. Hastane dışında bir yer.

Çorbanın kokusu çıkmaya başlamıştı. Bu yaptığı çorbayı çok se-verdi Yusuf. Domates salçasını açar, içine bir avuç erişte bırakırdı. Kokusu öyle hoşuna giderdi ki, zamanında annesini izleye izleye öğ-renmişti. O günlerde, babası da rakıya başlamadan önce isterdi bu çorbayı. Ama o üstüne peynir eklenmesini de severdi. Belki daha çok severdi. Peynir, çorbanın rengini açardı biraz. Yusuf eğilip tel dolaptan bir parça peynir çıkardı, peyniri tencerenin üstünde ova-ladı. Parçalar köpük köpük düştü çorbanın üstüne. Düşünce de hemen erimeye başladı. Yusuf güldü. Babası. Babası içeride ondan yemek bekliyordu sanki.

Bu sırada telefon çaldı. Yusuf, çorbanın altını kapattı, içeriye geç-ti. –Kuzum, geleceğimi bile bile kalkıp nerelere gittin bakalım, dedi Şule çığlık atarak. Hastaneyi aradım, eve döndü dediler, ben de evi aradım, annen açtı ama o da pek konuşmadı... Ne oluyor?

O zaman annesinin neden yataktan düştüğünü anladı Yusuf. Kaşlarını çatı. Ne diyeceğini bilemedi bir zaman. –Annem, annem, diye kekeledi. Annem telefona bakacağım diye düşüp bayılmış, dedi. Şule'den ses gelmedi ama onun da utançtan yüzü kızardı. –Şimdi nasıl? diye sordu neden sonra. –Bilmiyorum Şule, derin bir uykuya daldı, dedi Yusuf biraz sakinleşerek. Ama inan çok korktum. Onu burada bırakıp gitmem gerekiyor, ama bu halde... Çaresizlikten sesi titriyordu. –Bana adresinizi verir misin, dedi Şule, dedikten sonra bir kâğıt kalem aldı, Yusuf'u dinlemeye başladı.

13.

Kapı çalındığı zaman Yusuf çorbasını içmişti çoktan, ama annesi uyuyordu henüz. Kadın öyle derin ve huzurlu bir uykuya dalmıştı ki, artık onu hiçbir nedenle uyandıramazdı. Delikanlı, annesinin başında oturdu, onu izlerken çocukluğunu düşündü. Zavallı kadın, o zamanlar evin mutluluğu için nasıl da paralardı kendini. Yorulmak bilmez, güler yüzünden hiçbir şey kaybetmezdi. Ne olursa olsun. Bir ara, hatırlıyordu, alacaklılar kapıya dayanmıştı da, babası sıkıntıdan ölecek gibiydi. Kadın kalktı, nereden bulup çıkardıysa bir kadeh rakı getirdi. Yüzü yine apaktı, gözleri ıslanmış, neredeyse mutlulukla parlıyordu. –Al bakalım, yakışır mı sana, demişti, hiç böyle somurtup korkup oturmak yakışır mı, bunu iç de kendine gel. Kuşkusuz kendisi de kaygı içindeydi. Ama kaygı kuşku nereye kadar? Mademki bir kere bu dünyaya geldik, mademki hayatta kalmak zorundayız, o halde her şeye ağlayıp sızlanmanın ne anlamı var? Güçlü olacağız. Hemen pes etmeyeceğiz. Büyük Allah dert verdi ise dermanını saklamadı ya.

Bir ara yaşlı kadın bir yanına dönmek istedi, bunu yapmaya çalışırken canı yandı, inledi. Yusuf, yardımcı oldu ona. Kadın sağ yanına yatınca huzurla uyudu yeniden.

Bu sırada kapı çalındı işte. Yusuf kalkıp açtı. Şule. Kucağında

Zeytin'le gülümsüyordu. –Hoş geldin Şule, dedi, kapıyı ardına kadar açarak kızı içeriye buyur etti. Şule girdi, ayakkabılarını çıkardıktan sonra Zeytin'i yere bıraktı, küçük köpek kara, ışıklar saçan bir boncuk gibi hemen içeriye geçti. –Kolay buldun mu evi, diye sordu Yusuf. –İhsan Efendi İstanbul'un en iyi Şoförüdür, dedi Şule neşeyle. Adresi vermen yeter, eliyle koymuş gibi bulur getirir. Yalnız, annenin benim telefonumla kaza geçirmiş olmasına çok üzüldüm.

Yusuf güldü, Şule'ye yol göstererek onu annesinin yanına götürdü. Kadın uyanmıştı. Çevresini tanımaya çalışır gibi bir hali vardı, kızı görünce büyüyen gözleriyle bir zaman ifadesiz baktı. –Geçmiş olsun teyzeciğim, dedi Şule, dedikten sonra da gidip hemen hasta yatağının bir kenarına oturdu. Kadın neden sonra tanımış gibi gülümsedi Şule'ye. Sonra zorlukla konuştu. –Çok acıktım, dedi. Şule şefkatle gülümsedikten sonra Yusuf'a baktı. –Merak etmeyin, biz şimdi hemen bir şeyler hazırlarız, dedi.

Kalkıp Yusuf'un yaptığı çorbayı ısıttılar. Şule, evin içindeki yoksulluğa öyle şaşırmış, bundan öyle etkilenmişti ki, yüzündeki gülümsemeyi yitirmemek için çabalıyordu. Çorbayı ısıtıp hastaya içirdiler, bundan sonra yaşlı kadın yeniden rahatladı, bu kere duvar tarafına yüzünü dönüp uykuya daldı.

Dışarıdan sokak satıcılarının sesleri geliyordu. Meyveciler, sırtlarına yükledikleri iri küfeler içinde patates soğan satan irikıyım pazarcılar, şekerciler, kumaşçılar... Bunların sesine, deminden beri sokakta bağıra çağıra oynayan çocukların sesi karışmıştı.

Yaşlı kadının yattığı odanın kapısını kapattılar, zaten bu, tek odasıydı evin. Yusuf salondaki kanepede yatıyordu. Geçip salondaki küçük tahta masada oturdular, sonra birden aklına gelmiş gibi, Yusuf kalkıp sabah demlediği çayı ısıttı, birer bardak çay aldılar önelerine.

Şule'yi anlamaya çalışıyordu Yusuf. O kadar deneyimsiz, öyle çaresizdi ki, ne hissettiğini bilemiyordu. Ama ilk kez bir kadın, ona bu denli şefkatle yaklaşıyordu. Bir ara Zeytin sıçrayıp Şule'nin kucığına çıktı. Kız onu sevdi bir zaman, arada dikkatle çayını içti. Sonra Yusuf, birden aklına gelmiş gibi. –Yarın sabah Kartal'a gideceğim, dedi, ben, ben orada bir sanatoryumda görevlendirildim. Verem salgınıyla savaşmak için.

Fakat herhalde haftada bir evine dönebileceğini düşünüyordu. Ama bu sırada annesine kim bakacaktı? –Annemi Yakacık’a götüremem, diyordu, orada salgına yakalanırsa, zaten bünyesi zayıf olduğu için, maazallah... Bir zaman Şule ile bu meseleyi konuştular. Şule yine ferini yitirmemiş gözlerle izliyordu Yusuf'u, ondaki samimiyet, ondaki saf inanç ona öyle iyi geliyordu ki... Sonunda dayanamadı. –Annene ben bakarım Yusuf, dedi. Ne de olsa, cemiyetimiz için fedakârane bir göreve gidiyorsun. Ben de elimden geleni yapacağım. İstersen anneni alıp bizim köşke götürelim, benim buraya gelip gitmemden ne de olsa iyidir. –Fakat bilmem ki, diye tereddüt etti Yusuf. Annemin size yük olmasından korkarım.

Ama bu durum öyle hoşuna gitmişti ki, gözleri yaşardı, ayağa kalktı, o kalkınca Şule de kalktı, sarıldılar. Öyle bir zaman ayakta birbirlerine sarılarak beklediler. Zeytin, ayaklarına dolanıyordu bu sırada. Dışarıda hava kararmaya başlamıştı. Çocukların sesleri kesilmiş. Yukarıdaki camiden ikindi ezanı duyulmaya başlamıştı.

Birden Zeytin'e bir haller oldu, hayvan bir şey duymuş gibi dik-kat kesildi, sonra içeriye geçti. Böylece Yusuf annesinin sesini duydu. Aradan ne kadar zaman geçtiğini, ne zamandır salonda, masanın başında oturduklarını bilmiyorlardı. Sesi duyunca odanın kapısını

açtılar. Yusuf'un annesi, dinlenmiş, parıltılı gözlerle bakıyordu onlara. Şule hemen yanına gitti, kadının ellerine sarıldı. –Anneciğim, dedi, ben Yusufunuzun yakın bir arkadaşayım. Yusuf bir süre uzakta olacak, görevli olarak. O süre zarfında sizden, bende, benim evimde kalmanızı rica edeceğiz.

Kadın hiç itiraz etmedi, hemen, daha saat kalkıp gideceklermiş gibi toparlandı, Şule de ona pek mahirce yardım etti. Beraber giyinip hazırlandı, öteberiyi bir çantaya koydular. Sonra üçü birlikte çıkıp ağır hareketlerle arabaya kadar yürüdüler. Yusuf artık onlarla birlikte gitmedi, onları yolculadıktan sonra arkalarından uzun uzun baktı, elleri cebinde, bir zaman sokağın ucunda öyle bekledi.

O zamanlar, İstanbul'un, Boğaz tarafından yukarılara, özellikle Sarıyer tarafındaki sırtlara derin tuz kokuları gelirdi. Bu koku insanı önce yakar, denizin bütün balığı sanki gelip insanın genzine dolar. Ama sonra, yani bunun hemen ardından insan bir ferahlık, bir zindelik duyar, denizi tümünden yutmuş gibi olur. Denizin kendisi olmuş gibi olur. Yusuf bu sırada bu kokuyu ve denizin verdiği bu doygunluğu duydu. Şule'den öyle razıydı ki, Tanrı işte insanın karşısına böyle arkadaşlar çıkarmalıydı. Ne iyi olmuştu. Birden ortaya çıkmış ve onu neredeyse çok büyük bir dertten, neredeyse tüm dertlerinden kurtarmıştı.

Keyfi yerine geldi, ne yapmalıydı? Gidip mahalle bakkalından bir küçük rakı aldı, sonra balıkçı Rüstem'e uzandı, kendine yetecek kadar, birkaç istavrit... Neden dersen, İstanbul demek, istavrit ve rakı demektir. Bunları aldı, eve geçti, gömleğinin kollarını sıvadı, balıkları temizleyip tuzladı, en sevdiği plaklardan birini koyup dinlemeye başladı.

II

1.

O geceyi rahatsız, korkutucu düşler içinde geçirdi. Yatak, sırtını yakıyordu neredeyse. Hiç alışık değildi böyle şeylere. Uzaklardan işkence seslerine benzer sesler geliyordu. Arada biri sanırsın bir dama çıkmış; derin uluyuşlar, çaresiz inilti ve insanı yakıp kavuran bir sıcak... Düşler görüyordu. Bu düşlerin içinde, aşağıdaki kilisenin sesi vardı, karanlık, sıcak ama yağmurlu bir geceydi. Sanatoryumdaki lojman dairesinden çıkıp yalınayak yokuştan iniyor. Ulu çınarların, mezarlıkları çevreleyen koygun servi ağaçlarının arasından geçerek gecenin bir yarısı kilisede başlayan ayinin neyin nesi olduğunu anlamaya çalışıyordu. Tanrım bana güç ver. Tanrım bana güç ver, diye geçiriyordu içinden. Korkuyla titriyordu. Kilisenin demir kapısı rüzgârla açılıp kapanıyor, penceredeki cılız mum ışığı sanki yağmurun etkisi ile titreşip duruyordu.

Burası artık hastaların tıp ilminden bütünüyle ümitlerini keserek geldikleri son sığınma yeri idi. Burada Tanrı'nın huzurunda ölümü bekleyecek, dudaklarından sızan kanla, çaresiz başlarını bacaklarının arasına saklayacaklardı. Kuşkusuz Yüce İsa onlara, ölümden utanmayın, diyecekti. Ölüm utanılacak ya da galip gelinecek değil, aslına bakarsanız, coşkuyla karşılanacak bir kapıdır. Ama böyle mi söylemişti? İsa'yı ne kadar tanıyordu? Onun kilisesine girmiş mi-

di daha önce? Belki bir İstanbul gezisi sırasında. Bir turist olarak. Öbür hemşire arkadaşlarla beraber. Sendikanın bölge toplantısı için geldiğinde... Bununla beraber, Yakacık'a geldiğinden beri, buradaki münzevi yaşam, kilise cemaatinin, yetimhanede kalan çocukların, sanatoryumdaki hastaların ormanların içinde dolaştıkları, kimi zaman kol kola girerek Ayazma'ya tırmandıkları serin akşam saatleri, zihnini öyle karıştırmış, içindeki saati öyle apansız durdurmuştu ki, bir anlamda, artık yaşamının sonuna geldiğini düşünüyordu. Kendi yaşamının olmasa bile, belki dünyanın sonundaydı.

Kilisenin penceresine uzanıp içeriye bakıyordu. Yan yana dizilmiş mumların içinde, veremli sığınmacılar diz çökmüş İsa'dan yardım bekliyorlardı. Biz, biz bu dünyada başka çare bulamadık, bulamadığımız için de sana geldik, diyorlardı. Hepsi beyazlar içinde. Hepsi üzgün ve ağlamaklıydı. Fakat asıl dehşet bundan sonra başlıyor. Diz çöküp ağlaşanların içinde kendisini de görüyordu. Hatta oradaki kendisi, başındaki ak örtüyü indirerek penceredeki kendisine baktığı zaman, Füsün, sağlam bir yumruk yemiş gibi sırt üstü devrilerek oracıkta uyanıyordu. Ter içinde.

İşte böylece uyandı, doğrulup yatağının başındaki abajuru yaktı, hemen abajurun yanına ihtiyaten koyduğu suyu kana kana içti.

Hava ışıklanmıştı. Henüz alt kattaki koridorlardan ses gelmediğine göre gün yeni aydınlanmıştı. Kalkıp üstünü giyindi. Uykusu artık kaçtığına için, yapılacak en iyi şey, aşağıya inip güzel, sıcak bir çay içmekti.

2.

Basamakları inerken ruh hali birden değişti. Hep böyle olurdu ya. Önce dünyası yıkılır ya da korku içinde aklı başından gider ama sonra birden neşeyle dolardı. İnsanlara selam veresi, onlara küçük şakalar yapası tutardı.

Sanatoryumun içinde, üst kat hemşire ve yatılı doktorlara lojman olarak ayrılmıştı. O nedenle hasta koridorlarıyla bu katı ayıran demir kapı sürekli kapalı tutulurdu. Görevliler beyaz gömleklerinin içinde birkaç anahtarla gezer, böylece günün her saatinde, koridorlarda bu anahtarların tıkırtıları duyulurdu. Füsün, bu düzene alışmış değildi henüz. Kapının önüne gelince durdu. Anahtarını yukarıda unuttuğu için kaşlarını çattı, bir zaman kendine sövdü. Neden sonra hasta koridorundaki bir bankta uyumakta olan birini gördü. Ona seslendi, olmayınca cebinde bulduğu bir fındığı adamın kafasına fırlattı. Orada uyumak yasak, hemen dışarıya çık, diyecekti ama başını kaldırınca tanıdı adamı: Yusuf Necmi Bey'di bu. Yusuf yorgun başını öfkeyle kaldırdı, bu sırada Füsün yaptığı hareketten utanmış gibiydi, dönüp anahtarları almak üzere yukarıya çıkacaktı. —Ne oluyorsunuz kuzum, diye bağırdı Yusuf. Füsün dönüp genç doktora baktı. Yusuf'un bakışları hızla yumuşadı, bir zaman birbirlerinin gözlerine bakarak gülümsediler. Neden sonra Yusuf durumunu açıklamak

zorunda kaldı. –Yollar açık olunca çok erken geldim, kimseyi rahatsız etmeyeyim diye de şuraya kıvrılıverdim Füsün Hanım, dedi. Fakat bu kere de... –Bu kere de ben uyumanıza izin vermedim. Ne yaparsınız, hastane kuralları, kanepelerde yatılmasına izin veremeyiz. –Anladım anladım, dedi Yusuf, ne yapalım, zaten yatılacak zaman da kalmadı pek. Bari gelin de birer sabah kahvesi içelim sizinle. –Tamam ama önce anahtarımı almam lazım, baksanıza mahsur kadım burada, dedi Füsün. Bunu dedikten sonra da hızla fırladı, basamakları ikişer ikişer çıkararak odasına girdi, komidinin üstündeki anahtarlığını alıp geriye döndü.

İnip hemen binanın girişindeki çay ocağına geçtiler. Çaycı Fikret, iri uykusuz gözleriyle öcü görmüş gibi bakıyordu onlara. Füsün ona selam verdi hemen, sonra Yusuf'u gösterdi, kim olduğunu söyledi. Fikret bir yandan mavi önlüğünü ilikledi, bir yandan da ocağın üstünde fokurdayan çaydanlığa yaklaştı. –Siz buyurun, ben çaylarınızı getiririm, dedi, bunun üzerine Yusuf ile Füsün bahçeye çıktılar.

Sabah havası öyle temiz, deniz yanından gelen tuz kokusu öyle taze ve esintiliydi ki, Yusuf birden tüm yorgunluğunu attı, yüzü gevşedi iyice, bahçedeki banklardan birine oturdu. Füsün da yanına geçti.

Bir zaman ne hakkında konuşacaklarını bilemediler. Füsün durup durup gülüyordu. Fikret çaylarını getirdikten sonra, Yusuf neden İstanbul'a geri döndüğünü, annesinin hastalığını, ne şartlar altında okuduğunu ve babasının onları bırakıp nasıl gittiğini bir hikâyeci edasıyla anlattı. Füsün, ilgiyle dinledi onu. Sıranın kendisine gelmesini bekler gibi bir hali yoktu. Ama çok etkilendi Yusuf'tan. Onun için, Füsün'un içinde bir şefkat hâsıl oldu. Onu uzun zamandır tanıyordu sanki. O, onun uğruna mücadele ettiği kalabalıktan biri sayılmazdı. Ama onlara benzer güçlüklerin içinden geçip gelmiş, çok, çok başarılı olmuştu. Fakat bu başarı yalnızca kendisini doktor yap-

ması, annesine sahip çıkması ve insanlara güzel, iyi gözlerle bakması değildi yalnızca. Bütün bunlar Yusuf'u aynı zamanda güçlü biri yapmıyor muydu? Füsün, kuşkusuz yaşam karşısında kendisini de güçlü bulurdu. Öyleydi. Neşesini, fizik gücünü, ruh gücünü her zaman çok yerinde bulurdu. Ama iyiydi de. İyilik nedir? Yusuf sanki bunları anlatırken kendisi için de bir ayna görevi görüyordu. Ona sokulmak, ona sarılmak istedi. O da varsın kendisine sarılsındı. Ama olabilir miydi bu bakalım?

3.

Derken birden, aklına o sırada gelmiş gibi öyle hızla ayağa kalktı ki, Füsun, bankın üstüne, hemen yanına koyduğu çay bardağı devrildi ama bitmişti zaten. Yusuf şaşkınlıkla baktı ona. –Ne oluyorsunuz, dedi, bir kusur işlemedim ya? Füsun önce anlamadı, sonra şaşırdı. – Hayır, ama hemen gidip uyandırmazsam ben Nimet Hanım için feci bir kusur işlemiş olacağım. Yusuf güldü, kalkıp bardakları aldı, genç kızın peşine düştü. –İsabet, benim de görmem lazım onu, dedi, dün, sabah erkenden burada olmamı öyle net emretti ki, bir, bir asker edası vardı üstünde. Peki neden kendisi bu saatlere kadar uyuyor? Füsun bir an için duracak gibi oldu ama hemen vazgeçti. Yürürken o dolu saçları yukarıya çıkıp iniyordu ya, bu saçlar onun adımlarına uyum sağlamıştı hemen. –Normaldir, asker ailesinden geliyor bildiğim kadarıyla. Gerçi ben de yeniyim sizin gibi ama bazı şeyleri öğrenecek kadar kaldım burada. Fakat bir sağlık sorunu var, kolay uyanamıyor. Aldığı ilaçlar da yardımcı olmuyor tabii...

Yeniden üst kata çıkmış, demir kapıyı açarak Nimet Hanım'ın odasına kadar gelmişlerdi. Yusuf artık içeriye girmede, Füsun, yatağın önünden geçip perdeyi araladı, pencereden, su şırıltısı gibi bir ışık aktı girdi, Füsun bir zaman bu ışık selinin içinde bekledi. Bu sırada, kapı tam kapanmadığı için, kendiliğinden açıldı biraz, açıl-

linca, Yusuf bir an için, o ışıklar içindeki Füsun'u bir hayalet gibi gördüğünden. Ürkmüş olacak, hemen uzaklaştı kapının önünden. Kız, cesaretini topladıktan sonra müdirenin yatağına doğru birkaç adım attı. Sonra büyük bir ciddiyetle kendi beyaz önlüğünü düzeltti. –Nimet Hanım, günaydın, diye seslendi. O saate kadar tamamen kıpırtısız ve sessiz biçimde uyuyan kadın bir yanından öbür yanına döndü. Rahatsız olmuştu; bir inilti çıktı ağzından. Füsun yineledi. Kadın bu kere de öbür yanına döndü. Üçüncüde gözlerini açtı. Füsun'u görünce önce yüzünü buruşturdu, sonra toparlandı, gülümsedi. –Saat kaç, diye sordu. Füsun söyledi. –Geç kalmışız, dedi Nimet Hanım. –Yusuf Bey gelmiş, onunla ilgilenince unuttum efendim, dedi Füsun dürüstçe. Kadın başını salladı. Doğrulup oturdu, böylece Füsun'un da görevi bitmiş oldu.

Odadan çıktığı zaman, Yusuf'u koridorun karşısında duvara yaslanmış buldu. İyice açık yeşil duvara gömülmüş gibi duruyordu. –Siz artık odasında konuşursunuz. Bana, sizin kalacağınız odayla ilgili bir şey söylememişti, şimdilik valizinizi muayenehaneye koyarız. –Peki, dedi Yusuf, birden çocuk gibi sevinmişti. Yeniden aşağıya indiler, hasta basamaklarına vardıkları zaman Füsun bir maskeyle ağzını burnunu kapattı. Bir maske de Yusuf'a verdi. Saat ilerlemişti; ambulanslar yeni hastaları getiriyordu. Ağır bir koku sarmıştı giriş katını. Koridorda bir kan izi sürüp gidiyordu. Hastaların çoğu hemen öldüğünden, herkesin yüzünde katı bir umutsuzluk okunuyordu. –Görüyor musunuz, bizim tek güvencemiz şu maske, diye güldü Füsun. Muayenehaneye geçtikleri zaman Yusuf valizini bir kenara bıraktı, sonra öbür doktor ve hemşirelerle tanıştı, selamlaştı. Nevzat Bey'e bir oda vermişlerdi, odanın kapısı açıktı. Füsun hemen işe koyuldu, bir masaya oturup önündeki evrakı açtı, artık Yusuf'la daha fazla ilgilenmesi doğru olmayacaktı ya. Doktor uzaklaşırken onu iz-

lemekten kendini alamadı: Genç doktor, kusursuz, ince, uzun bir bedene sahipti, Füsün onu açık renk bir takım elbisenin içinde hayal etti. Ne güzel olurdu. Delikanlı gidip Nevzat Bey'in odasına girdi. Tam bu sırada Nimet Hanım da geldi.

Açılıp kapanan kapının önünden, yarı ölü hastalar geçiyordu. Sedyeler yeterli değildi. Kanepeler, uzanmış, halsiz insanlarla doluydu.

4.

Yeni bir rüzgâr esti. Yusuf Necmi Bey, bahçenin bir köşesinde hareket eden siyah bir şey gördü. Nedense, öyle ilgisini çekti ki bu, kalkıp ağır adımlarla o yana yürümeye başladı. Bu sırada çocukların topu yuvarlana yuvarlana gelip az önünde durdu. Çocuklar topu ondan istediler, o da eğilip aldı, o yöne attı ama top bambaşka bir yere gitti. Öyle utandı ki, başını salladı, ne diyeceğini bilemedi, kaşlarını çatı. Sonra anımsadı yeniden; çalıların altındaki siyah şeye döndü, ama o yerinde yoktu. Çocukların topunu unuttu birden, gidip alçak dalları kaldırdı, bir kirpi, bir deliğe girmeye çalışıyordu güçlkle. Fakat öyle zorlanıyordu ki, eğilip yardım etmek istedi ama hemen vazgeçti bu düşünceden. Gülümsedi. Geriye döndü. Sabah kahvaltısında neredeyse hiçbir şey yemediğini anımsadı. Masaya dönmek yerine Ayazma Kahvesi'ne yöneldi, çocuk onu görünce ilgilendi hemen. – Buyur Yusuf Amca, dedi, bir emrin mi var? – Estağfurullah, dedi Yusuf Necmi Bey. Yiyecek bir şeyler istedi.

Ancak o zaman, içine bir kuşku düşmeye başladı. Artık dayanamıyordu. Bu yaşadıkları gerçek miydi, gerçek bir hikâye miydi, yoksa o yıllarda şu bahçede yaşadıkları canlı hayat, o yaz akşamlarının renkli kalabalığı, gençlerin ümitli, sevgili coşkuları, o kalabalık aileler, mutlu kadınlar, dürüst babalar, yorulmak bilmez çocuklar, kumpanya sa-

natçıların dediği gibi birer hayalden mi ibaretlerdi? “Göroorum, hepiniz gardıroba koşmaya hazırlanıyorsunuz... Birazdan teatro bom-boş kalacak... Ama teatro işte o zaman yaşamaya başlar...” Yaşam da öyle değil miydi? Bir kere kalabalık çekildikten sonra... Ondan sonra, hele araya bir de zaman girince, o günlerin, o insanların varlığını nasıl kanıtlayacaksın? İnsan kendi varlığından bile kuşkuya düşüyor.

Masaya oturdu. Çizdiği serçe başını açtı. Boş iskeleti görünce, ona hemen oracıkta can vermek istedi. Çizim kalemini eline aldı, başı önce bir gözle, sonra parlak tüylerle doldurdu. Hoş, sevimli bir serçe kuşu çıktı ortaya:

Bu, Yusuf Necmi Bey’in keyfini yerine getirdi, gülümsedi yeniden. Kuş, sanki yanı başında ötüyordu. Bir yerlerden gelip oraya konmuş gibiydi. Saatine baktı, kaşlarını çatarak. O sırada garson çocuk geldi, beyaz bir tabak vardı elinde, domatesli, peynirli bir tost yapmış, üstünü yine beyaz bir peçeteyle kapatmıştı. Öbür elinde de bir bardak çay vardı. Bunları masaya bıraktı, sonra o da saatine baktı. Çocuk, bir saatine, bir bahçe kapısına baktı. Kapının hemen yanındaki ulu çınar ağaçları eğilmiş gibiydiler. Güneş gölgelere çekilmişti, hava bulutlanmış, bulutlar durup birbirlerine çarparak iri koyu balyalar gibi üst üste yığılmıştı. Çocuk üzüldü. Yusuf Bey’e baktı, o bakınca Yusuf Necmi Bey de başını kaldırdı. –Bir şey mi var, diye sordu. –Yok, dedi çocuk telaşla. Ama hava bozacak gibi. Üşürseniz, içeride size yer hazırlayayım, piknikçiler de gitmeye başladı. –Gerekmez, diye bozuldu Yusuf Necmi Bey. Burada iyiyiz.

Yapraklar savrulmaya başlamıştı.

5.

Çok güzel bir kadın olduğunu söylerlerdi Füsün'un. Kendisi buna pek kulak asmazdı ama. Güzellik içte, duyguda olmalı değil miydi? Bir insan güzelliği ne diye yalnız kendisi için istesin? Başkalarının iyiliği, sağlığı, mutluluğu ve neşesi olmak da başlı başına bir güzellik değil midir? Bu amaçla hemşire olmak istemişti. Sonra kader, ona hep iyi kapılar açtı, onu tatlı bir rüzgârla sürükledi. Fakat sonra çok kötü manzaralar çıktı karşısına, yoksul insanlar, terk edilmiş hastalar, kendi içinde insan sevginin, mutluluğun değerini anlayamıyordu. Yine de, bunları görüp de umutsuzluğa kapılacak olduktan sonra, kendi içimizdeki neşe ve iyilik ne işe yarardı?

Çalışırken hiçbir şeyi görmezdi gözü Füsün'un. Bazen, kollarında derman kalmayana dek çalışır, hastaların başında bekler, kimi zaman alnının terini bile silecek zamanı olmazdı. Ama bu ona gerçek bir doygunluk verirdi. Böylece, huzurlu, yararlı hissedirdi kendisini.

Ankara'dan buraya, yalnızca mesleği için gelmemişti ama. Bir zaman önce, Kenan'ın ihanetine uğramıştı. Oysa nasıl sevmişti onu. Başta öyle saf, temiz görünmüştü ki Kenan gözüne... Sonra... Yaşadığı acıyı uzun zaman üzerinden atamamıştı da, işte bu salgın tayini onun için bir kurtuluş, bir soluk olmuştu. Buraya gelir gelmez, sihirli bir dokunuş gibi, eski neşesi de gelip yeniden doluvermişti içi-

ne. İnsan her şeye alışıyor. Ölüm, ölüm dışında üstesinden gelemeyeceğimiz şey yok. İnsan, hemen, yeniden beslenen tohumlar gibi, daha parlak, güler, hemen yeniden çıkıyor ortaya.

İşte yine, bu tohumla birlikte, insana, aşka olan inanç da yeniden filizleniyor. Ne yaparsın, aşk insanın öz suyudur, öyle değil mi? Böyle düşünüyordu. Gün geçtikçe yenileniyordu. Bu arada Yusuf'u izliyordu uzaktan. Arada başını kaldırıp ona baktığı, böylece bakışlarının karşılaştığı oluyordu. Çok yorgun görünüyordu Yusuf. Kafası karışmış gibiydi her zaman, düşünceli, dargın bir hali vardı. Bazen, öğle aralarında onun yanına gidiyordu, onunla konuşmaya çalışıyor ama onu bir türlü açamıyordu. Sanatoryumda şartlar o kadar zorlaşmıştı ki, kendilerine ayıracak en küçük zamanları kalmadığı gibi. Zaten çoğu zaman çok yorgun oluyorlardı.

Bunun yanında, Füsun'a öyle geliyordu ki, burada da, buradaki memurlar arasında da herkesin iki değil dört gözü var. Sürekli izlendiğini zannediyordu. Bunu hissettiği zaman, dedikodulardan uzak durmak için azami çaba harcamaya başladı. Yusuf'la çay kahve saatlerini seyreltti, delikanlı bunu anlamadı elbette, hiçbir şey demedi ama darıldı ona, fakat bilmiyordu ki Füsun onun için, onunla olan görüşmelerinin sürmesi, belki sonsuza kadar sürmesi için yapıyordu bunu. Bazen yanına birilerini alıyor. Böylece, yani bir nevi onların koruyuculuğu altında Yusuf'un odasına çekinmeden gidiyor, onu dostça, yüksek ve şen bir sesle çaya davet ediyordu. O zaman Yusuf iyice şaşkına dönüyordu. Ne oluyordu şimdi böyle? Kuşkusuz, Füsun'un kendi çevresini, arkadaşlıklarını nasıl akıllıca idare ettiğini anlamıştı. Bu güçlü davranış onu iyice büyütüyordu gözünde. Kız, bir bakıma öğretmen gibi artık onun. Ama anlamıyordu yine de. Neden böyle yapıyordu? Bunca işin, hastalığın ve ölümün arasında bir de bu bilmecelere ne lüzum vardı?

Fakat bir gün sıra dışı bir řey oldu. Nevzat Bey'le beraber kullandıkları odaya gidiyordu, Füsun'u odadan çıkarken gördü. Sonra masanın üstünde kendisine yazılmış bir not buldu: *Yusuf Bey, saat bir civarı, yukarıdaki Ayaźma Bahçesi'ne geliniz.*

6.

Notu bıraktıktan sonra hızla odadan çıktı, Yusuf'un yaklaştığını gördü ama dönüp bakmadı. Yakalanmış, işi berbat etmiş gibi hissediyordu kendisini. Eline yüzüne bulaştırmıştı. Ama sonra düşündü. Ne vardı bunda canım? Nasıl olsa anlatacaktı. Önlüğünü ve kepinin çıkardı, uzun, kırmızı basma elbisesini giydi, beyaz çantasını alıp çıktı.

Çalışanlar böyle dışarıya çıktıkları zaman genelde Yakacık Çarşısı'na iner. Vezirçeşme'ye, zamanları kalırsa Arzu Sineması'na giderlerdi. Yaz akşamları yetimhane öğrencileri de başlarında öğretmenleri olduğu halde dışarıya çıkıp dolaşır, ortalığı canlandırırıldardı. Bu canlılık, doktorlar, hemşireler için o kadar önemliydi ki, dışarıdaki sağlıklı insanları görmek onların bir anlamda yaşama olan inançlarını tazeliyordu. Ölüm. İnsan ölüm görmekten sıkıldığı zaman ya âşık olmalıdır. Ya da âşıkları izlemelidir. Ölümün tek çaresi aşktır. Yani yukarıdaki Ayazma Bahçesi biraz zahmetli idi, oraya varmak için uzun, yorucu bir yokuşu göze almak gerekirdi. O nedenle piknikçi alileler hafta sonlarını oraya ayırır, sabahın erken saatlerinde çıktıkları çınar altından güneş ışıkları gücünü yitirene dek inmezlerdi.

Fakat elbette burası gözlerden ırak olmak için biçilmiş kaftandı. Arkasına bakmadı; bahçeden çıkar çıkmaz sağına döndü, yokuşu

tırmanmaya başladı. Sonra yoruldu, durup başını yukarıya kaldırdı, yapraklar yüzünde gölgelendi. İçi öyle güzel hislerle doldu ki, çocuklar gibi sevindi. Sanki bu yaprak gölgelerinin canı vardı. Sanki bir sıcaklıkları vardı da Füsun'un yüzünü okşuyorlardı. Ona öyle geliyordu ki, hastane bahçesindeki yapraklarla buradakiler farklıdır. Dışarıda özgürlük vardır. İnsan için de, hayvan ya da yaprak için de dışarıdaki özgürlük hiçbir şeye benzemez.

Bu sırada yanından bir araba geçti, sonra onu bir eşek izledi. Eşegin üstünde, yorgun, yaşlı köylülerden biri vardı. Kadın, hayvanın nereye gittiğini umursamıyormuş gibi görünüyor. Oturduğu yerde güçlkle duruyordu. Füsun gülümsedi, gücünü toplamıştı ya, yeniden tırmanmaya başladı. Her yandan su şırıltıları geliyordu. Yılın bu zamanı sıcak birden yükselir, Aydos'un suyu hızla süzülüp aşağılara akar. Ama her yan buharlanmaya başlardı. İşte bu buhar öyle manzaralara dönüşürdü ki, ince, tül gibi bir sis insanın çevresini sardığı zaman, eşekli ihtiyar birden bu tül perdenin arkasına geçmiş olurdu.

İyice yukarıya çıktığı zaman, kulağına bazı gürültüler geldi, devrilip boyunlarını eğmiş birkaç söğüt ağacı vardı, bu söğütler bahçeyi gölgelemişti, Füsun bunların arkasına geçip içeriye girdiği zaman gördüklerine inanamadı, kadınlı erkekli, birbirinden farklı kılıklara girmiş bir sürü insan doluşmuştu bahçeye. Sözelimi, bir yeniçeri de vardı içlerinde, sonra bir beyzade, bir kantocu, sonra nasipçi çocuklar, bayram, panayır yeri gibiydi. Füsun bir an için ne yapacağını bilemedi, neden sonra bir köşede, taraçanın başında Yusuf'u gördü. Buna da iyice şaştı. —Kuzum ne ara geldiniz siz, neler oluyor burada? dedi. Yusuf Necmi güldü, gülünce o kadar güzel bir delikanlı oluyordu ki, saçları güneşte altın gibi parlamıştı. Düz, sağlıklı, bıraksa kaşlarına kadar inerdi bu saçlar. Sonra düz, sivri bir burnu vardı,

çenesi de öyleydi. Ama bütün bunlar o gülmeye başlayıncaya kadar bir yerlerde saklanırdı sanki. –Sorma, bugün ben şimdi şanslı günümdeyim. Tiyatrocularla birlikte geldim, sağ olsunlar, arabalarına aldılar beni ama ben de seni göremedim yolda.

Gerçekten, taraçanın ucuna bir sahne kuruyorlardı, çocuklardan biri ağzından ateş çıkarıyordu.

7.

Çay Bahçesi geniş bir alana yayıldığı için, insanlar burada dağınık oturur, birbirlerinden ayrı, rahat ederlerdi. Sonra bir kenarda Galip'in kahvesi, daha doğrusu mütevazı çay ocağı bulunurdu. Galip genç bir delikanlıydı daha, babası ölünce kalkıp Trabzon'dan apar topar gelmiş, baba yadigârı kahvenin başına geçmişti, gece gündüz demeden omzunda ıslak mendili ile çalışır, bahçeye her girene biraz korku biraz da saygıyla ama muhakkak gülümseyerek yaklaşır ve çay içmek isteyip istemediklerini sorardı. Gene öyle oldu, Füsün'la Yusuf'u görünce galip hafifçe eğildi, iyi konuşmaya çalışıyordu. Hareketleri öyle ölçülüydü ki bu onu çok sevimli gösteriyordu. –İçeriz ya, dedi bunun için geldik ya, sen bize sıcak, şöyle tavşankanı gibi iki çay getir, olur mu? –Olur abla, dedi Galip, sonra sevinmiş gibi yaptı, yine selam verip hızla uzaklaştı.

Bundan sonra Füsün yine bir zaman ne diyeceğini bilemedi. Düşüncelerini zorladı, sonra aklına annesiyle babasının o eğlence-
li halleri geldi. –Tiyatrocuları görünce hatırladım, dedi, bizimkiler evin içinde öyle hoş atıştırlardı ki, yanlış anlamaların, o Karagöz'deki gibi dalaşmaların, aşırılıkların sonu gelmezdi. Sonra taklitte bazı örnekler verdi, Yusuf Necmi hep gülümseyerek, ilgiyle dinledi onu. Ama sonra sıra onun kendi anne babasına gelince somurttu ister

istemez. –Seninkiler nasıldı? –Benimkileri boşver, bizimki tatsız, hiçbir ilginçliği, mutluluğu olmayan bir hikâyedir. –Bir romancının söylediğine göre, asıl gerçek hikâyeler mutsuz ailelerden çıkar, dedi Füsün, sonra, lafı fazla uzatmamak için kesti. –Roman okumayı sever misin? diye sordu. –Romanlar uydurma hikâyelerle doludur, dedi Yusuf, ben, daha çok bilimle ilgileniyorum. Zaten pek zamanım da kalmıyor. Füsün tahta bordo sandalyesine yaslandı. –Ne yazık, dedi, oysa insan ancak hikâyelerde teselli bulabilir.

Bundan sonra aralarında yeni bir sessizlik oldu. Yusuf'un, utanmış gibi bir hali vardı. Füsün dayanamadı. –Ben, dedi, saçını düzeltti. Bizim orada, memurlar arasında her şeyin hemen lafı sözü oluyor. O nedenle eskisi kadar sık görüşmüyorum seninle. Fakat zannetme ki bunu isteyerek yapıyorum.

Bunu söyledikten sonra durdu, çayından bir yudum aldı. Yusuf'a baktı sonra, genç doktor rahatlamış fakat bir yandan yeniden şaşır-mış gibiydi. Ama bir şeyler de o söylemek zorundaydı. –Evet, fark etmiştim, ama neler olduğunu anlayamadım bir zaman Füsün, insan... –Neyse, biraz garip olduğunun ben de farkındaydım, bu nedenle seni gözlerden uzak bu bahçeye getirip açıklamak istedim. Sana karşı... Yusuf merakla başını kaldırdı. Genç kızın yüzü kızarmış gibiydi, bir an için neşesi yüzüne yansımaz olmuştu sanki. –Sana karşı, diye devam etti, içinde anlam veremediğim, daha doğrusu açıklayamadığım bir şey var. Sanki yeni tanışmadık da öteden beri sen bir yerdedin ve sonunda geri döndün. Bir kavuşma gibi yani.

Kız, duygularını o kadar iyi anlatmış, Yusuf'u öyle etkilemişti ki, doktor, ne diyeceğini bilemedi, dili tutuldu adeta. Kalbi hızla çarpmaya başlamıştı, bedeninin sarsıntısından anlaşılıyordu. Alnı ter içinde kaldı. Ama sonra bahçedeki gürültü yetiştirdi imdadına... Bir gramofon işlemeye başladı. Sahnenin arkasından bir kanto duyul-

du. Füsün çocuk gibi sevindi, dönüp izlemeye koyuldu. Yusuf da rahatladı böylece. O da ayağa kalktı, Füsün'un yanına gitti, sahneye bir kantocu çıkmış, parlak, yanardöner kılığıyla şarkı söyleyip dans etmeye başlamıştı. Bir ara, dansçının elbisesini süsleyen sarı pirinç pullardan biri fırlayıp çıktı, Füsün'un önüne kadar yuvarlandı. Füsün eğilip sevinçle aldı, ıslıl ıslıl, ortası delikli bir puldu. —Gel, bunu ağacımızın üstüne ilıstirelim, bizim bir işaretimiz olsun, dedi. Masalarına döndüler, Yusuf, garsondan bir raptiye istedi, pulu çınar ağacının gövdesine çaktı.

Bu sırada Füsün, o da ayaktaydı, aklına çok önemli bir şey gelmiş gibi ciddiyetle Yusuf'a döndü. —Ne güzel, ne unutulmaz bir gün, dedi, hadi, birbirimize söz verelim, her on mayısta burada, bu ağacın altında buluşacağız. Söz mü?

8.

Derken hava birden patladı, yağmur öyle indirdi ki, Yusuf Necmi Bey neye uğradığını şaşırды. Yine de, masadan kalkmayı düşünmüyorgibi bir hali vardı. Bu sırada çocuk çıkıp geldi içeriden. Yaşlı adamı tutup kaldırdı, çantasını defterini de kurtarıp yanına aldı, birlikte içeriye geçtiler.

Aydos tepesinden doğru oluk oluk su akıyordu. Bu su bahçenin içini yol tutup büyüdü, çok geçmeden güröl güröl akmaya başladı. Taraçaya kadar kıvrıla büküle, yönsüz ilerliyor, sonra orada şelaleniyordu. Bir gümbürtü başlamıştı. Yusuf Necmi, bu fırtına başlayınca o kadar üzüldü ki, pencerenin önünde oturdu, omuzları düştü, yanakları titremeye başladı. Yıkılmış gibiydi. Buğulanan camı sildi, akan suları izlemeye başladı.

Anımsıyordu. Bir keresinde, yine bir kumpanyaya rastlamışlardı. O zamanlar büyük Dümbüllü hayattaydı henüz. Sahneye çıktığı zaman izleyenleri kırıp geçiriyordu. Füsün uzun yoldan gelmişti, yıllar geçtikçe yaşlanmamış, tersine her yıl daha güzel, genç, bakımlı görünmeye başlamıştı. Ama neşesini kaybetmişti artık. O yılların mutluluğu, umudu, çok geçmeden tüm ülkede olduğu gibi, onda da kısa sürmüştü. Ama kendisini çok değiştirmiş, o, yılda bir görüşmelerinde hemşire doktora dünya kadar şey öğretmiş, sonra roman okumayı

da sevdirmişti. Annesini kaybettiği kış, sözgelimi, taziye geleme-
miş ama ona Gorki'nin meşhur romanını göndermişti. Roman insan
yaşamına nasıl ışık tutuyor, yazı insana nasıl da benziyor, diye dü-
şünmüştü. Yaşam mücadelesi. Yaşam mücadelesi. Bu belki bilimden
daha değerliydi. Sonuçta, aslına bakılırsa bilim de mücadeledir, değil
mi, mücadelesiz bilim olmaz.

O yaz yine böyle bozmuştu hava. Akşama doğruydı, bahçe bo-
şaldı boşalacaktı, ağaçların da, bulutların da tadı kaçmıştı. Sahne ar-
kasındaki palyaçolardan biri perdeyi az aralayıp başını çıkararak. –
Efendim Tanrı'yı kızdırdık, tüyelim hemen, deyip kaybolmuştu. O
saatlerde onlar da Füsün'la zaten kalkmak üzereydiler. Neden sonra
çınarlarına pul çakmadıklarını anımsayıp döndüler, sonra yağmur
indi, yine böyle güçlkle girdiler içeriye. Galip artık pek yakınları ol-
muştu. Olmuş muydu? Onunla olduğu gibi buradaki hiçbir âşina ile
konuştukları yoktu. Kimseyle senli benli olmaz, gelip akşama kadar
oturup çaylarını içer, sonunda kalkıp giderlerdi. Ama Galip onların
elbette dostu sayılırdı. Sözlerle değilse de gözlerle pekâlâ anlaşırlardı.

Neden sonra çocuk yeniden yanına geldi, Yusuf Necmi Bey titri-
yordu. Çocuk onun omuzlarına bir battaniye örttü, yaşlı adam, gar-
sonun eline şefkatle dokunarak ona teşekkür etti. Bir sigara çıkarıp
yaktı, cama üfledi.

Dışarıda su akmaya devam ediyordu. –Bahçeyi mahvetti, dedi
çocuk uzaktan. Yaz yağmurudur çabuk geçer dedik ama perişan
olduk. Allahtan sandalyeleri zamanında kaldırdım.

9.

Günler geçiyor, sanatoryum yeni devasız hastalarla dolup taşıyordu. Ölüm tarlası gibiydi. O kadar insan ölüyordu ki, yalnızca burada çalışanların değil, tüm Aydos eteklerinin ruhuna bu koku sinmişti, ölüm ve umutsuzluk. Ölüm tam umutsuzluk demektir.

İşte Füsün da bu koyu umutsuzluk ülkesinde canını dişine katarak çalışıyor, çalışıyor, çalışıyordu. Bu yorucu günlerin bir gün geride kalacağını düşünerek teselli ediyordu kendini. Nasıl olsa her kara gecenin sonunda bir aydınlık yok mudur, her tünelin sonunda bir ışıık? İşte o ışıık artık Yusuf'la gelecek günlerde görüyordu. Salgının biteceğı günleri düşünüyordu. O zaman belki bu şirin kasabanın da çehresi değişir, insanların yüzü güler, sahildeki balıkçı tekneleri yeniden bereketle dolmaya başlardı. Öyleyse pek güzel hayal ediyordu ki mutlu bir yuva kurmuşlar, bu balıkçı barınaklarına yakın bir evde oturmaya başlamış ve. Kasabadaki güzel insanlarla da dostluklar kurmuş, hatta neden olmasın, çoluk çocuğa karışmışlardır.

Bu arada Yusuf'un İstanbul ziyaretleri de sıklaşmaya başlamıştı. Yusuf annesini görmeye gidip geliyor. Döndüğü zaman yorgun, moralsiz ve iyice zayıf görünüyordu. Ne oluyordu Yusuf'a? Annesine düşküdü çok; onu o vefasız babasından bir miras ama hastalıklı, çaresiz, zavallı bir miras olarak görüyordu. Annesinin mutluluğu,

Yusuf'un şu hayattaki yegâne gayesi olmuştu. oktan beridir böyleydi. Fakat nedense konuşmuyordu hiç. Dalgın, düşünceli biri olup çıkmıştı. İçmeye de başlamıştı.

Bu sıralarda Nevzat Bey sanatoryumu terk etti. Buradaki görevinden ayrılmak istediğini zaten epey bir zamandan beri söyleyip duruyordu. Gücüm yetmiyor artık, diyordu. Gerçekten, iyice çökmüş, ansızın yaşlanmıştı. Hastalığı kapmaktan korkuyordu. Bir sabah hastane çıkışında, yine geldiğı gibi bir ambulansa binip gitti. Onun gidişinden sonra, başından beri onda bir dosttan ziyade bir baba şefkati bulan Yusuf iyice içine kapandı, ikiye başladı.

Füsun bunları görüyor, başını hastaların sorunlarından, kendi hayallerinden kaldıramadığı için ilgilenemiyordu. Kazandığı paranın bir miktarını kendi zorunlu gereksinimleri için ayırıyor üstünü annesiyle babasına yolluyordu. Geceleri küçük odasındaki tahta masanın başına oturuyor. Mürekkebi ile hokkasını çıkarıp onlara uzun mektuplar yazıyor. Bazen özlemle ağıladığı için, bu mektuplar göz-yaşlarıyla ıslanmış oluyordu.

Mutlu, neşeli, herkese durma gülümseyen o eski Füsun'a ne olmuştu? Neden her şeyini kaybetmiş gibi bir hisse kapılıyor ve bütün bu kaygılardan neden kurtulamıyordu? Ona Yusuf'la ilgili düşler neden yetmiyor. Dahası bu düşler aklına geldiğı zaman neden aynı zamanda korkuya kapılıyordu?

Bir sabah babasından yeni bir mektup aldı, zarfı koynuna götürüp bastırdı, sonra yüzünde eski neşesine benzer bir neşeyle basamakları koşarak çıktı, odasına girip zarfı açtı. Çok kısa bir mektuptu bu: Annesi lmşt... Ne yapacağını bilemedi, uzun zaman tavanı izledi, boş, ıslak gözlerle. Sonra sakın bir yüzle kalktı, Nimet Hanım'ın yanına gitti, mektubu gösterdi. Müdire Hanım ona sarıldı, bir izin kâğıdı doldurup imzalayıp genç hemşireye verdi.

Birkaç gün sonra, cenazeden döndüğü zaman, bavulıyla önce muayenehaneye uğradı, Yusuf'u göremedi, bazı acil işler için genç doktorun İstanbul'a gittiğini söylediler. Füsün bavulunu aldı, odasına çıkarken bir an için soluğunun kesildiğini hissetti. Bundan sonra ağır bir öksürük krizine yakalandı. Odasına çıktı, ancak aynaya baktığı zaman, dudaklarından sızan kanı gördü...

10.

Dünyası başına yıkıldı. Öleceğini düşündü. Keşke orada, onca karamsarlığın içinde ölüm, onu gelip o ilk kanı gördüğü aynanın başında bulsaydı, ağzını sildi, penceresini açtı, yatağına uzandı ve. Hıçkırı hıçkırı ağladı. Annesinin genç kızlık zamanı geliyordu gözünün önüne. Kadın nasıl canla başla çalışıyordu. O zamanlar sık sık görüştükleri akrabalar, hemen her vesileyle çocuklarını, “Biraz sizde kalsın, falanca okula gitsin, filanca yerde çalışsın, alışana kadar yanınızda olsun,” diye onların eve gönderirdi. Annesi bu istekleri asla geri çevirmez, ne olacak, onlar da bizim bir çocuğumuz, sanki yabancımız mı diyerek her türlü ihtiyaçlarına koşardı. Yemekleri, yiyecekleri, yıkanıp paklanmaları bitmez. Ama annesi bana mısın demezdi. Neşesinden de bir şey kaybetmezdi. Füsün herhalde nüktesini de neşesini de ondan almıştı. Öyle olacaktı. Ama o nasıl bir dayanma gücüydü. Öyle bir kadının, onca eziyete karşın ayakta kalmış bir annenin ölmesi kabul edilebilir bir şey miydi? Bu dünyada bir adalet aramak neye yarayacaktı o zaman? Ölüm adaletsiz bir şey. Kimse kolay bir ölüm beklemesin.

Gözyaşlarına boğuluyordu. Gözyaşları sanki ağzından içeriye giriyor, köpük köpük çoğalarak boğazını kapatıyor. Böylece soluk almasını engelliyordu.

Bir zaman sonra, iyice ağlayıp yorulduğu zaman derin bir uykuya daldı. Ankara'daki ilk evde, o köy evindeydiler. Annesi bahçeye çıkıyor, içeriye giriyor, durmadan bir şeylerle uğraşıyordu. Sonra, babası da vardı. O da bazı eşyayı indirip kaldırıyor. Bir şey arar gibiydiler. Bir ara evin bahçeye açılan odasında, eşikte bir çatlak oluştu. Bu çatlak hızla büyüdü, döşeme parçalandı ve açılan yarıktaki bir parıltı görüldü. Babası bu parıltıya doğru eğildi ve onu eliyle dışarıya çıkardı ama bunu yaparken yere düştü. Dev gibi bir yıldı bu. Hayvan o kadar hızlı hareket ediyordu ki, Füsün kaçamadı ondan, yılanın kıllı başı üstüne üstüne gelirken uyandı. Ağzı, yüzü her yanı ter içinde kalmıştı. Göğsü korkuyla inip kalkıyordu.

Birkaç hafta kadar, aşağıdaki küçük bir hasta odasında kaldı. Durumu hızla düzeldiği için, ağlama nöbetleri de ortadan kalkmıştı. Gerçi yine moralsizdi, arada gözü yaşıyordu. Ağzından kan gelmiyordu artık.

Bir ara Nimet Hanım odasına geldi, elindeki kâğıdı kaldırıp ona gösterir gibi yaptı. Kaşları çatılmıştı, birazdan bir çocuğu azarlayacaktı sanki, yanakları sabırla şişmiş, gözleri bıkkınlık ifade ediyordu. Ama öyle olmadı, kimseyi azarlamadı, bir an için indirdiği maskesini yeniden taktı, derin bir soluk aldı. —Artık ilk seviyede bulunuyorsun, dedi, bu nedenle sana bir şey olmayacak, eskisinden daha iyi olacaksın. O yüzden ağlamayı kes.

Yusuf onunla öyle yakından ilgileniyordu ki, ne kadar şanslı olduğunu düşünüyordu Füsün. Hatta bazen hastalığın ne iyi olduğunu, böyle bir şey olmasa onu belki daha aylarca göremeyeceğini... Delikanlı, kısa zamanda öyle işler yapmış, deneyimini öyle yararlılıklarla göstermişti ki, ünü artık yavaş yavaş İstanbul'a taşmıştı. Daha burada durabilecek miydi? Her şey bittikten sonra onunla yine ağaçlar altında kahvesini içecek miydi? Belki o da bu on mayısta, Ayazma

Bahçesi'nde ona açılacaktı? Ayağa kalkacak, muhakkak iyileşecek, o iple çektiği ikinci buluşmaya gidecekti Füsun. Ama daha zaman vardı buna.

Bir zaman sonra Yusuf, genç hemşirenin yatağına yaklaştı. Gülümsüyordu, bir müjde verir gibiydi. Gerçekten, o kadar olumlu tahliller çıkmıştı ki. –Odana geçebilirsin, dedi, gözlerinin içi gülüyordu. Bilsen senin adına o kadar sevindim ki. Tabii, kendi adıma da. Ama o kadar güçlü, öyle isyancısın ki, senin karşında hastalığın direnemeyeceği daha ilk günlerden belliydi. Lâkin çok güç kaybettin, kendini yormaman, kendi odanda da bir zaman yine buradaki gibi dinlenmen gerekiyor. Sonra çıkıp bahçede dolaşmaya başlarız.

11.

Hava iyice bulutlanmıştı ya, kararmıştı. Akşamüzeriydi. Yağmur dindiği için ormanın içinden gelen su da kesilmişti, bahçe birden çamur deryasına dönmüştü. Yusuf Necmi Bey, pencerenin önünde-ki masaya kollarını uzatmış, başını da bu kolların arasına koymuş. Battaniyeyi de üstüne çekmişti. Burada uzun zaman uyuduğu için, zamanın nasıl geçtiğinin de farkına varmamıştı. O uyuyunca çocuk radyonun sesini kıstı, o da bir zaman onun ihtiyar bedenine, yorgun ellerine baktı, içlendi. Yusuf Necmi Bey, birbirinden kısa, anlamsız, bölük pörçük rüyalar gördü masada uyurken. Sonra boğazından hırıltılar çıktı, soluğu kesilir gibi oldu. Öksürmeye başlayınca uyandı, önce kahveyi garipsedi, acıktım, diye kendi kendine mırıldandı. Titriyordu.

Onun uyandığını görünce çocuk da fırlayıp yanına geldi. –İyi uyudunuz Yusuf Amca, dedi, iyi geldi mi, bence ıslanıp üşüdüğünüz için oldu, yoksa... Bir şeyler yemek ister misiniz? Ben kendime menemen yapacağım. Ekmeğimiz çok taze değil ama bayat da sayılmaz. – Ben aç değilim, dedi Yusuf Necmi Bey. Bu kere gelmedi, dedi, ayağa kalktı. Ne yapacağını bilmez, hangi yöne gideceğini kestiremez bir hali vardı.

12.

Havalar ısınmaya başlamıştı. Odasına geçip orada da birkaç hafta dinlendikten sonra Füsün'un gücü kuvveti öyle yerine geldi ki, bir zaman sonra hastalık sırasında çektiği acıları bile anımsamaz oldu. Ama artık korkmuştu çok. Bütün bu yaşadığı kâbusun yenileneceğini, yeniden hasta ve mutsuz olacağını düşünmekten kendini alamıyordu. Buysa dehşete sürüklüyordu onu. Yeniden, yeniden olacak, belki yeniden korkunç karanlık ve umutsuz günler geçirecek sonra yine iyileşecekti ve sanatoryumda kaldığı sürece bu yinelenip duracaktı böyle. Gitmek istiyordu. Ama bunu Nimet Hanım'dan nasıl isteyeceğini bilemiyordu.

Derken bir gün daha iyisini Nimet Hanım söyledi. Personelin kaldığı katta mütevazı bir yemekhaneleri vardı. Füsün bayılırdı buraya. Kalın cam sürahilerle, kırmızı kapaklı tuzluklar, beyaz masa örtüleriyle bu küçük ve sürekli mercimek çorbası kokan yemekhane, ona her zaman en samimi sohbetlerin bir yuvasıymış gibi gelirdi. Bir gün burada yemek yerlerken, Nimet Hanım çatalını tabağının kenarına bıraktı. –Çok acı günler geçirdin, sevgili kızım, dedi. Annenin ölümü, senin hastalığın ve yaşadığın talihsizlikler o kadar üst üste geldi ki, biraz dinlenmek, gezip dolaşmak, başka yerler görmek iyi gelecektir. İstersen bir düşün, bir tatile çık... Ağzına bir parça patates

aldı, sonra gülümsedi. –Ama gideceğin yer babanın yanı olmasın tabii, dedi. Füsün anlamıştı. O da gülümsedi, gülümseyince yüzünde bir an için eski neşesi belirir gibi oldu. Nimet Hanım çatalını yenisinden bıraktı. –Sen artık benim bir kızım gibisin, Füsün dinle, dedi. Artık öyle üstü kapalı konuşmaya, bir şeyler ima etmeye gerek yok. Çok genç ve güzel bir kadınsın, eğitilmiş, mantıklı ve sorumluluklarını bilen bir insansın. Sevmek, sevilmeğin de hakkın, öyle değil mi? Bunu artık sana söylemesi, onun da sorumluluklarını yerine getirmesi gerekiyor.

Öyle ciddiydi ki, Nimet Hanım'ın yüzündeki soğuk, otoriter hava Füsün'a gülünç geldi bir ara. Nimet Hanım da hiç evlenmemişti. Ama bir anlamda, bana bakma sen, der gibiydi. Fakat kimi kastettiğini anlamıştı tabii, Yusuf'un ilgisizliğine, daha doğrusu kararsız, sarsak tavırına öfkelenmeye başladığı belli oluyordu. Bu konunun hastanede bu kadar yayıldığına ve konu edildiğine şaşıtı Füsün. Oysa ona göre, yani kendince epey gizlilik içinde görüşmüşlerdi Yusuf'la. Fakat Nimet Hanım'a katılmıyordu. Bir keresinde Yusuf, annesinin bu yıl iyice çöktüğünü ve artık neredeyse ölmek üzere olduğunu. Bu nedenle son zamanlarında onun yanında olmak istediğini söylemişti. Zavallı, öyle yıkılacaktı ki, acı haberi aldığı zaman kimbilir nasıl perişan olacaktı.

Ama uzun, sakın bir tatil düşüncesi çok hoşuna gitti Füsün'un. Yıllardır hep hayalini kurduğu gibi, belki bu fırsatla Bozcaada'ya giderdi. Kıyı kahvelerinde Yunan şarkıları dinler, denizin ısıltısına, tuz kokusuna, zeytin ağaçlarının insanın soluğunu açan havasına doyar. Oraları nihayet görür ve bir zaman bu karanlık, kasvetli dünyadan, bu hastalıktan ve ölümlerden uzaklaşmış olurdu. –Haklısınız müdire hanım, dedi, gezmek, eğlenmek belki sonra âşık olmak benim de istemediğim bir şey değil. Biliyor musunuz, Bozcaada'ya gitmek istiyorum ben, çocukluğumdan beri hep isterdim de nasip olmamıştı.

Bana ne kadar izin vereceksiniz? Bunu sorduğu sırada zihninde bavulunu hazırlamaya bile başlamıştı. Öyle fazla üst baş almama gerek yok, havalar ısınıyor, iki parça elbise alır, değışe yıkaya giyerim, sonra... Nimet Hanım ellerini çenesinde birleştirdi. –İstedığın kadar, dedi yine ifadesiz bir yüzle.

Fusun hızla kalktı, odasına gireceğı sırada hemşirelerden biri eline bir mektup tutuşturdu. Fusun mektubu açtı. Kuzini, düğününe davet ediyordu onu. Öyle keyiflendi ki, bavulu çıkardı, hazırlanmaya başladı.

13.

Şule'yi görmeyeli çok olmuştu. Birkaç yıldan bu yana, seminerlere de katılmıyordu Füsun artık. O cephede işler çok değişmiş, öyle toplantılarda dinleyici olmak bile pek çok siyasi koşula bağlanmıştı. Ama onunla çok benzerlerdi birbirlerine. Şule de nihayetinde teyze kızıydı, aynı sıcaklık, neşe, aynı canlılık onda da vardı, ilkgençlik zamanlarında hep birlikte eğlenir, gezer dolaşır, Ankara'nın altını üstüne getirirlerdi. Sonra o üniversite tahsili için İstanbul'a gitti, böylece görüşmeleri sekteye uğradı. Başlarda birbirlerine çok mektup yazıyorlardı. Onun talihi yaver gitmiş, Füsun'un teyzesi Çorlulu zengin bir fabrikatörle evlenmişti. Böylece Şule İstanbul'un cemiyet hayatına girmeyi başardı. Ama o zamanlar, mektuplarında bu zengin sosyete hayatından söz etmeyi sevmiyordu. Zaten sonra mektuplar da kesildi. Füsun, kuzininin artık değiştiğini, eski sıcak zamanları unuttuğunu düşünmeye başlamıştı. Tabii, tabii unuttur, bizim yoksul neşemizden başka nemiz vardı, ah, neşe karın doyurmuyor, doğruya doğru, diye yine de Şule'ye hak verir olmuştu.

Fakat bu ani evlilik de nereden çıkmıştı? Olsun. Tam Şule'lik bir şey. Gerçek bir sürpriz... Öyle mutlu olmuştu ki, kalkıp İstanbul'da onun düğününe, oradan Bozcaada'ya gidecek olmak, şimdiden damarlarına adeta güç kuvvet vermiş. Hafiflemiş, bir anlamda içine

de, gözlerine güneş ışıkları dolmuş taşmıştı. Yerinde duramıyordu.

Otobüsten indiği zaman İstanbul'un kalabalığına şaştı. Buralar böyle miydi, dedi, o kadar kapanıp kalmış, bu son bir yılı öyle yapayalnız ve umutsuz geçirmişti ki, bu kadar insanı bir arada görünce nasıl yürüyeceğini bilemedi. Yine de, sarı, pırıltılı, içinde ışık çubukları patlayan bir rengi vardı İstanbul'un. Bu renk, yerinde durur gibi görünüyordu ama hayır. Hayır. Gelip insanın yüzüne dokunuyordu. Hem de içine dokunuyordu. Tadı olan bir ışıktı. Yukarıda, evlerin, apartmanların da üstünde iri yapraklı çınar ağaçları, akasya ağaçları vardı sanki; böylece bu ışık kırmızı çatıların, arnavutkaldırımlarının üstünde kıpırdanıp. Gölgeleli açılıyordu. Tabiat durma oyun oynuyor. Varlığını unutturmak istemediği her şeyi böylelikle boyuyordu. Bununla birlikte, İstanbul'un her şeyine, evlerine, arabalarına, insanların yüzüne bu ışık kendine has bir parça sarılık veriyordu. Bir İstanbul sarısıydı. Bunu Yakacık'ta fark etmemişti Füsün ama belli ki salgından, ölümden, yaşadığı o talihsiz, kapalı, yağmurlu günlerden kaynaklanıyordu bu.

Ama çok kalabalıktı. Çok acıkmış, yorulmuştu. Bir kahvede oturdu, çay içti, karnını doyurdu, adres sordu sonra. Zamanın nasıl aktığını bilemedi. Öğrendiği adrese nasıl gideceğini öğrenmesi de çok sürdü. Sonunda, düğünün yapılacağı köşkün önüne geldiği zaman, perişan bir haldeydi. Kapıdaki görevlilere adını söyledi. Palabıyıklı görevli Füsün'u şöyle bir süzdükten sonra kısa bir süre için içeriye geçti, geri geldi. —Buyurun efendim, dedi sonra. Füsün içeriye girdi, bavulunu vestiyere bıraktı. Salona geçti. Tören çoktan başlamış, yüzükler takılmıştı. Gelinle damat, davetlilerin tebriklerini kabul ediyorlardı. Füsün gülümsedi, orada öylece, sevinçle gülümseyip kuzininin arkasına dönmesini ve kendisini görmesini bekledi. Gelinle damat, Füsün'a doğru döndükleri zaman, Füsün'un

elindeki kadeh düştü. Kalbi durmuş gibi idi. Uzun bir zaman hareket edemedi. Herkes ona bakıyordu.

Neden sonra gözyaşlarına boğuldu, fırlayıp çıktı, İstanbul'un ışıkları yeniden kararmış. O sarı ipilti de çekilip gitmişti.

14.

Artık umudunu tamamen yitirmişti. –Gelmeyecek, gelmeyecek, diye mırıldanıp duruyordu. Ama başka bir şey demiyordu. Yine böyle, düğünü yaptıkları o yaz başında, Füsun ağlayarak köşkü terk ettiğinde, o zaman öyle büyük bir korkuya kapılmış. Daha doğrusu, Füsun’u ancak o zaman anladığı için kendine üzölmüşü. O on mayısı anımsıyordu. Nasıl güzeldi, o güneşin, o ağacın altında oturmuş, bütün sükûnetleriyle, sessizce gönöllerini birleştirmişlerdi. Öyle değil miydi? Artık Füsun o ağacın altına gelmez, diye düşünüyordu. Mayıs ayına doğru salgın hızla azalmış, sanatoryum boşalmaya başlamıştı. Yusuf Necmi yeniden Haydarpaşa’daki görevine döndüğü için, artık salgınla ilgili görevi de, Yakacık’a gitme zorunluluğu da ortadan kalmıştı. Ama tam bir yıl sonra yeniden Ayazma Bahçesi’ne gidip onu durgun, yalnız, aynı masada görünce dünyalar onun olmuştu. Bir keresinde, bizim bu sessiz aşkımızı ancak ölüm sona erdirir, demişti Füsun’a. Füsun acı acı tebessüm ettikten sonra kalkıp gitmişti. Aşk bazen başladığı gün biter. Ama bu onun yüceliğini değıştirmez.

Elindeki pulu ikiye böldü, gidip yine çınarın gövdesine çaktı. Bu kere, öyle hissediyordu ki, artık kendisi de gelmeyecekti. Defterini açtı, çizdiği serçeyi söktü, pulun üstüne ilıştirdi. Hemen ölmeyeceksin, diye fısıldadı serçeye. Hemen iskelet olmayacaksın. Güneş ya-

kacak, yağmur ıslatacak. Ama daha zamanın olacak... Sonra döndü, çocuğu selamladı, bahçe kapısından çıkıp gitti.

TAKDİM VE TEŞEKKÜR EDERİZ
SON

Hastanenin bahçesinden koşar adımlarla geçti, içeriye girer girmez de, gördüğü ilk görevliye Yusuf Necmi'yi sordu. Önce doktorun odasını gösterdiler ona, sonra, Yusuf Necmi'nin bağlı olduğu birimde öğrendi ki doktor acil bir emirle Kartal'a gitmiştir ve ne zaman döneceği de belli değildir.

“Yakacık mahallemiz sınırları içerisinde, kadim bir yerleşim yeri olan Ayazma Kahvesi, sayısız anlatılara, sonradan hakkında yaratılmış sayısız öykülere sahiptir. Burada gezinmiş ve buraya hayranlık beslemiş olan yazarımız Faruk Duman, Ayazma'nın bir başka aşk öyküsünü anlatıyor bu eserde... Sayfalarında unutulmayacak bir yolculuğa çıkacağınız Ayazma Kahvesi Aşıkları, her yönüyle bugünkü kuşakların buraya sahip çıkması gerektiğini de salık veriyor.”

GÖKHAN YÜKSEL
Kartal Belediye Başkanı

ISBN 978-605-7746-82-5

Kartal Belediyesi'nin ücretsiz kültür hizmetidir.